

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:		Yiddken postai szétküld:	
Egész évre . . . . . 12 frt	Egész évre . . . . . 14 ft	Fél évre . . . . . 7 "	Fél évre 3.50
Negyed évre . . . . . 3 "	Negyed évre 1.20	Egy óra . . . . . 1 "	Egy óra 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petít sor egyszer . . . 8 k. Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4 . . . Nviltér sor . . . 15 .

Szerkesztőség:

Az arad-omanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

„Uj bor a régi tömlőben.”

Budapest, január 14.

n— Most tárgyalja a képviselőház az apróbb tárczák költségvetéseit; szóba kerültek s általános kielégítő véget értek a választási reformnak, a magyar udvartartásnak s a magyar czimer és színek használatának kérdései.

A hogyan az első kérdésben az új belügyminiszter, s a másik kettőben W e k e r l e miniszterelnök nyilatkozott, mindez olyan a szabadelvűpártra nézve, mint egy szépen földerülő tavaszutói hajnal, melynek dus harmatja, éltető melege a rá következő nap sürgős munkájára áldást, sikert ígér és biztosít.

Az új Wekerle-kormány programjába fölvetette a választási cenzus leszállítását s annak kapcsán a választási kerületek új beosztását, s ezzel egy általánosan érzett igazság- és szükségérzetnek tett eleget. Ma már az általános művelődési haladás révén annyira nőtt a magyar nép intelligenciája, hogy nemcsak lehető, de igazságos is a cenzus leszállítása, s ha ennek révén szaporodni fognak is a nemzetiségi választók, annál nagyobb mérvben veszi annak hasznát a tiszta magyar választók szaporodása is. Igazságot gyakorlunk tehát és — a magyarhegemonia veszélyeztetése nélkül — egyuttal kiveszszük sárkányfogát azon vádnak is, melyet a cenzus magasságából s nem egyöntetűségéből a nemzetiségek fizetett kolomposai formáltak ellenünk.

W e k e r l e Sándor programszerűleg kifejtett nemzeti politikája, melynek sarkalatos elvei: a politikai és polgári teljes jogegyenlőség, a magyar államnak és politikai nemzetnek magyar nemzeti jellege s a belső egyetértésnek a nemzet s a korona közti ápolása csattanyós, az ellenzékét is kielégítő, a magyar közvélemény által pedig bizonynyal lelkesedéssel üdvözölt kifejezésre jutott először a magyar udvartartás, másodsor a magyar czimer és a magyar színek használatának kérdésében. Kijelentette, a magyar korona és magyar állam külön önállóságát a fejlődési udvartartás keretében a kellő és szükséges kifejezésre fogja juttatni s hogy Ausztria-Magyarország közös ügyeiben, a külképviseletekben stb. a jelvények használatában a magyar czimer s színek az őket megillető elismerést s helyet fogják nyerni s hogy ezek iránt már a tárgyalások megindultak.

A magyar nemzeti politikának oly hatalmas erejű megindítása eza szabadelvűpártból származott új kormány által, melyet egyik ellenzéki budapesti hírlap kesernyés humorral így jellemez: „uj bor a régi tömlőben”.

A magyar czimer s magyar színek tehát méltó helyüket fogják elfoglalni a

külképviseleteknél, s pedig nem újra komponálendő közös osztrák-magyar czimerben és zászlóban, hanem ugyanegy czimerpaizon egymás mellett az osztrák és magyar czimer s egyenlő rangban és alakban az osztrák és magyar zászló egymás mellett.

Hogy a magyar udvartartásra s a czimer s zászlókérdés megoldására vonatkozó ígéretek W e k e r l e miniszterelnök csak ő Felsője előzetes beleegyezésével tehetné, az magától értetődik s ebből napnál világosabban kitünik a királynak a nemzet iránti elhidegüléséről szóló ellenzéki híresztelések valótlan-sága is.

Ideje volna, hogy a magát loyálisnak állító s minden Kossuth-féle szeparatiztikus tendenciát megtagadó szélsőbal is felhagyna a sárga-fekete szín elleni eseten s Ausztriát s a dinasztit csak keserithető támadásaival. Ha e színeket a király a maga háza családi színének vallja s ilyenek ismerte el Deák, Andrassy s most Apponyi is, s ha e színeket magának Ausztria is elfogadta, nagy politikai tapintatlanság izgatni azok ellen, hisz azok mellett, a külföld előtt a magyar államiságot kifejezni, megjelennek nemcsak a magyar színek is! S e két zászló kell hogy egyformán tisztelt legyen a külföldön s idehaza is!

Belföld.

A képviselőházból.

A belügyi tárcza költségvetése fölötti ugynevezett általános vitában fel vannak még szólaásra jegyezve: P á z m á n d y Dénes, E r n u s z t Kelemen, K e m é n y Pál, gr. B e t h l e n Gábor és B a b ó Emil. A vitában H o s s z a b b b e s z é d d e l fog részt venni H i e r o n y m i miniszter is. Több felszólalás lesz a közbiztonsági, a színművészeti kiadások tételeinél is, úgy, hogy a belügyi tárcza budgetjének tárgyalása előre láthatólag a jövő heti képviselőházi ülések nagy részét is igénybe fogja venni.

Az állami számvevőszék.

Az állami számvevőszék elnöki állására a hármas kijelölés a jövő hét folyamán fog a képviselőház részéről megtörténni, E tárgyban a szabadelvűpártnak hétfőn este tartandó értekezletén tesz a kormányelnök előterjesztést. Értesülésünk szerint a kormány jelöltje ezen állásra most is R a k o v s z k y István képviselő s a hármas kijelölésben kétségkívül az ő neve fog első helyen szerepelni.

Csáky nyilatkozatai.

— A szabadelvű pártkörből. —

— január 14. —

Az országgyűlési szabadelvűpártnak báró P o d m a n i c z k y Frigyes elnöklete alatt tartott mai értekezletén gr. C s á k y Albin vallás- és közoktatásügyi miniszter ismertette tartalmát a válasznak, melyet Várady Károly-

nak a nemzeti muzeumban állítólag előfordult hüncselekvények és vétkes mulasztások tárgyában hozzá intézet interpellációjára adni szándékozik. A válasz szerint a könyvtári osztály két tisztviselője idegen név használatával könyveit — az egyik kéziratait is — eladta a muzeumnak. A megtartott szigorú vizsgálat azonban bűnvádi eljárásra nem talált alapot s a fegyelmi ügy legközelebb itélettel be fog fejeztetni. A közép-kori kéziratokból hiányzik tizenhárom darab, de hogy mikor s miként veszttek el, nem volt konstatalható. Ez az ügy külön vizsgálat tárgyát fogja képezni. Egyéb rendetlenség nem fordult elő. Szóló szigorúbb ellenőrzési rendszabályokat szándékozik életbeléptetni, a melyek remélhetőleg lehetlenné teendik ily esetek ismétlődését.

Az értekezlet helyeslőleg tudomásul vevőnek határozta a választ.

Ezután ugyancsak C s á k y miniszter előadta, hogy válaszolni szándékozik V a j a y István interpellációjára is, a mely három kérdést intéz hozzá. Az egyik az elkeresztelési rendelet rögtöni visszavonását sürgeti. Erre az lesz válasza, hogy mint a kormány programjában kijelenté, mielőtt a polgári anyakönyvek iránti javaslat törvényerőre emelkedik, az elkeresztelési rendelet, mint tárgytalan, visszavonatik. A második kérdés I v á n k o v i c s János apát-plébánosnak a kultuszminiszteriumba szándékoltt kineveztetésére vonatkozik. Erre az lesz a szóló válasza, hogy Ivánkovicsot kinevezésre ajánlotta, mert felismerte benne mindazon kiváló tulajdonságokat, melyek a szóban forgó helyen szükségesek voltak. A harmadik kérdésben az interpelláló azt óhajtja tudni, szándékozik-e szóló Sz i v á k Imre helyett a kath. alapokat ellenőrző bizottságba mást ajánlani kinevezésre. E kérdésre nem fog válaszolni, úgy lévén meggyőződve, hogy Szivák ezt a helyet igen jól betölti.

Az értekezlet általános helyesléssel tudomásul vette a választ.

Panama.

— Ujabb fejlemények. —

A szenatus összes republikánus csoportjainak elnökei megjelentek R i b o t miniszterelnöknel, hogy megbotránkozásuknak adjanak kifejezést a Carnot elnök ellen intézett támadások fölött. Kijelentették, hogy a szenatus összes republikánusai egyetértéssel abban, hogy a köztársaság elnökének személye mellé sorakozzanak. A támadások minden esetre olyanok, hogy különösen visszautasítani nem szükséges és elégséges volna, ha a közvéleményt felvilágosítanák a támadók titkos okai felől.

A C o c a r d e reprodukálja a londoni Pall Mall Gazette egy cikkét, mely nyíltan mondja, hogy Mohrenhelm báró fél millió frankot kapott a Panama-pénzekből. A Cocarde ehhez megjegyzi, hogy F r e y c i n e t állítólag maga közölte vasárnap a vizsgálóbíróval, hogy Herz közvetítésével fél millió frankot adott át egy nagy követnek, a kinek neve M.

melkeződik. A Cocarde azt állítja, hogy a nagykövét semmi esetre sem Mohrenheim volt s jelzi, az Menabrea olasz nagykövét volt.

A vizsgálóbizottság felszólította az igazságügyminisztert, hogy kutattassa ki a vizsgálóbíróval a névtelen bon-ok elfogadóit, miután Lesseps és Cottu nem akarják őket megnevezni. Lesseps-et és Cottu-t ezért állítólag sikkasztás miatt is vád alá fogják helyezni.

A névtelen bon-ok közt három van: 280,000 frankról, 25,000 és 120,000 frankról. Ez utóbbi bon volt állítólag az az összeg, melyet Lesseps Baihantnak adott.

Reinach hagyatéki gondnoka ennek papirjai közt még 3 cheque-szelvényt talált, melyek nevekkel és összegekkel vannak ellátva, továbbá Reinach összes levelezését Herz-zel.

A vizsgáló bíró Herzellen elővezetési parancsot bocsátott ki.

Egy törvényszéki bizottság konfiskálta Gobron volt képviselő könyveit, a ki a bizottság előtt bevallotta, hogy Reinach-tól 20,000 frankot kapott, de kijelentette egyzersmind, hogy ez összegért Reinach részvényeket adott, melyeket azon társaság bocsátott ki, a melynek ő (Gobron) elnöke volt.

A vizsgálat Baihatten be van fejezve s állítólag nem sokára kezdődik elene a per az esküdszék előtt.

Hír szerint Herbertte nagykövétnek az a szándéka, hogy Freycinet barátjának és jóakarójának visszalépése következtében a legrövidebb idő alatt szintén visszalép.

Közigazgatási bizottsági ülés a városnál.

Aradváros közigazgatási bizottsága tegnap délután 4 órakor Fábián László főispán elnöklété alatt ülést tartott, melyen jelen voltak: Salacz Gyula polgármester, Institoris Kálmán főjegyző, Perger János főügyész, Drahotusky Rezső h. pénzügy-igazgató, Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő, Posgai Lajos dr főorvos, Pálffy József kir. főmérnök, Mészáros Tivadár kir. alügyész, továbbá Tarjányi Vilmos, Varjassy József, Hász Sándor, Szalay Antal, Schusztér Illés dr, Söpkesz Ede, Marschall Lajos, Vizer Péter, Varjassy Lajos és Müller Károly.

Megalakultak a közigazgatási bizottság következő albizottságai.

A fegyelmi választmány: Tagok: Krausz József és Pálffy József. Póttag: Varjassy Árpád.

Utadó felszólamlási bizottság: Vizer Péter, Szalay Antal, Söpkesz Ede és Tarjányi Vilmos.

Gyámügyi bizottság: Szalay

Antal, Péterffy Antal, Müller Károly, Hász Sándor, Söpkesz Ede és Mülek Lajos dr.

Erdei II. fokú kihágási bizottság: Hász Sándor, Mülek Lajos, Söpkesz Ede, Szalay Antal és Vizer Péter.

Börtönvizsgáló bizottság: Suszter Illés és Söpkesz Ede.

Fegyenczek szabadságolását véleményező bizottság: Mülek Lajos és Vizer Péter.

Tanítói nyugdíjbizottság: Institoris Kálmán és Tarjányi Vilmos.

Közegészségügyi bizottság: Hegedüs László, Halmay Andor és Ring Lajos.

Elnöklő főispán az ülést megnyitván olvastatott és tudomásul vétetett a polgármester december havi jelentése, melyet lapunkban közöltünk.

Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő az iskolalátogatásokról tesz jelentést, kiemelve, hogy az elzúllott szerb iskola helyre állittatik.

Drahotusky Rezső jelenti, hogy decemberben befolyt egyenes adóban 22,011 frt 86 kr, hadmentességi díjban 337 frt 80 kr, mely eredmény 1891. december havával szemben egyenes adóban 1061 frt 08 kr, hadmentességi díjban pedig 148 frt 10 kr csökkenést mutat. Bor, hus, cukor és söradóban 10,706 frt 51 kr, szeszadóban pedig 270,659 frt 12 kr volt a decemberi bevétel.

Pálffy József kir. főmérnöknek a közutak rendben lételetét konstatáló jelentése tudomásul szolgált.

Posgai Lajos dr főorvos havi jelentését lapunk más helyén egész terjedelmében közöljük.

Mészáros Tivadár kir. alügyésznek a rablétszáma vonatkozó jelentése tudomásul vétetett.

Urbányi Béla árvaszéki ülnök jelenti, hogy az árvapénztárban az utolsó évnegyedben volt maradvány 255,843 frt 33 kr, befolyt 15,088 frt 17 kr, összesen 270,131 frt 50 kr, ebből kiadatott 31,657 frt 03 kr, maradvány 23,837 frt 46 kr, mely összeg takarékpénztárban van elhelyezve.

Ezután a bizottság adóleírásokat és folyó ügyeket intézett el.

Időjárás.

Légnyomás: reggel 7 órakor 763.0 mm., délután 2 órakor 761.0 mm. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° — 19.0, délután 2 órakor C° — 15.0. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 5, délután 2 órakor DK. 4. Felhőzet: reggel többnyire derült, délután többnyire borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Időjóslás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Január 15. —

Borus.
Helyenként csapadék.
Fagy.
Hőemelkedés.

Akadó olyan jogász is, ki a Hídegre új övszert talált: Kabát helyett használta a Wájss Bácsi által irt csédulát.

Ez ugyan nem sok, ámde több, mint Theátrumunkban a meleg, Hol a kacaja az ajkakon a Dicső ajertől megreked.

Tanum rá Tárnok i Gizi, a Szerencse fagyos gyermeke, Kinek tüzes szeme a héten Jeges könnyekkel volt tele.

S azért nem nyilt panaszra ajka, Mosolygott jobbra, majd sután, Mosolygott jobban, mint a Szajkó Szerdán a közgyűlés után.

Hiába, nem terjedt a vágya Gizának kétszáz „frt”-okig, Amit ez inséges világban Kiválni csöppet sem proffit.

Az inségrőli jut az eszembe, Premierünk is volt szerdán, Sirt a községes Sas és Fehér Új tragikus bohózatán.

„ARADI KÖZLÖNY”

előfizetési árai:

Helyben házhoz hordva:

Egész évre . . . . . 24 korona = 12 frt — kr.
Fél évre . . . . . 12 korona = 6 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 6 korona = 3 frt — kr.
Egy héra . . . . . 2 korona = 1 frt — kr.

Vidéken szétküldve:

Egész évre . . . . . 28 korona — fillér = 14 frt — kr.
Fél évre . . . . . 14 korona — fillér = 7 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 7 korona — fillér = 3 frt 50 kr.
Egy héra . . . . . 2 korona 40 fillér = 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 10 fillér = 5 kr, vidéken 12 fillér = 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY” kiadóhivatalának („Aradi Nyomda-Társaság”) küldendő. ugyazinté ide utalandó minden ely ügy, mely a lap anyagi részét illeti. Mutatványszámokat egy hősíg ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság”.

HIREK.

Január 15. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Jézus sz. n. n. — Protestáns naptár: Jézus sz. n. n. — Görög-keleti naptár (január 3.): Malakhiás. — A nap kél 7 óra 45 perczkor, nyugszik 4 óra 35 perczkor.

Január 16. Hétfő. Róm. kath. naptár: Marcell. — Protestáns naptár: Marcell. — Görög-keleti naptár (január 4.): 70 apostol. — A nap kél 7 óra 44 perczkor, nyugszik 4 óra 37 perczkor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Január 22. A „Vörös Kereszt” aradvárosi választmányának közgyűlése d. e. 11 órakor (Eötvös-utca 4. sz.)

Január 29. Az aradi ügyvédi kamara közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Január 29. Kamarai ísgválasztások a megye-beu.

Február 2. Az aradi községi vaspálya és téglagyár részvénytársaság közgyűlése d. e. 10 órakor.

Február 15. Az aradi járás hadköteleseinek sorhozása.

— Az „Aradi Nyomdatársaság” feleit értesítjük, hogy mindazon sürgős munkákra nézve, melyek a vasárnapi munkaszünetből kifolyólag vasárnap végezhetők, értekezhetni Varga Józsefnél, a nyomdatársaság üzletvezetőjénél (főut 6. szám, Ottrubay-ház).

— Személyi hírek. Szederkényi Nándor és Náncsásy Ödön orsz. képviselők tegnap Aradon tartózkodtak. — Schreiber Viktor alesredes e hó 25-én veszi át a 7-ik hadtest vezérkari főnökségét Dessovics Vilmos volt vezérkari főnöktől.

— A hivatalos lapból. A király Jósika Samu br. országyűlési képviselőt belügyminiszteri második államtitkárként nevezte ki.

— Kitüntetett papok. Ő Felsége a király Magyar Gábor kegyesrendi áldozárnak és a szegedi főgimnázium igazgatójának, Várdy Mórícznak, a rózsahégyi gimnázium igazgatójának és Schneller Vilmos kőszegi lelkésznek a Ferencz József-rend nagykeresztjét adományozta.

A tantiémjük szörnyű sok volt,
— Éljen az inség és a hon! —
Nem voltak annyian a házban,
Mint a fütetlen szinpadon.

De taps, az volt — ah! — quantum satis,
Ami egy ezressel felért,
Megtapsolták a primmadonnát,
S a „Csókra szerzett völegény”-t.

De Antigone elmaradt már,
Tizedszer harmincz nap alatt,
S még harminczszor fog februbán,
Hahogy tovább is így halad.

Szegény Szofoklesz, hogyha tudnád,
Felhuznád hű kotarnusod,
S igéred, hogy a premiérea
Egész színműved elsugod.

De hát nem lesz föltámadásod,
Tőlünk nyugodtan alhatol,
Nem látod te tragoediádat
Az ó-aradi szinpadon.

— Győztünk! — ez volt a jelszó ámbar
Nem mi, de győzött Leszkay,
Igy vágnak be a tények multán
Ditrói Mórícz jóslati.

TÁRZA.

— Január 15. —

A hétről.

— Krónika versben. —

A hét kitünően vonult be,
„Zsül, az aranyos, völegény!”
— S eazel elindult lassú szárnyon
A meg-megújuló regény.

Egy ifju egy leányért lángolt,
Kinek már völegénye volt,
De kit a lány utált szívéből . . .
S a régi dal fülemben zsong:

A lányka hervadozni kezdett,
Mégölte elrajtett sebe . . .
Elmult, akár tavasszal a tél
Utolsó kődlehelte.

És a világ rohant tovább a
Hétköznap piszkos utjain,
Folyt a Maros, be is fagyott, mint
A krónikám mutatja im.

Arad, a csendes, tiszta város,
Hideg lett, mint Sibéria,
Került is némely fázos urra
Frakk, gérekk s — két libéria.

— **Aradváros népmozgalma a múlt évben.** Most már a végleges és hiteles adatok állanak rendelkezésünkre Aradváros 1892-ik évi népmozgalmáról. P o s g a y Lajos dr. tiszti főorvos jelentése szerint élve született 1548 egyén, kik közül 824 fiu-, 724 leánygyermek. Törvénytelen 232, iker 9 pár, szomszéd községbeli illetőségű 120, aradvárosi illetőségű 1428. Összesen elhalt 1594 egyén, ezek közül 833 fi-, 761 nőnemű, idegen 100 fi-, 45 nőnemű, összesen 145. Aradvárosi illetőségű 1449. Halva született 77 gyermek. Házasult 426 pár. A statisztika adatai elszomorítók, a mennyiben a városi halottak száma huszonegygyel haladja felül a városi újszülöttek számát.

— **Dermesztő hideg.** Mint nyáron a kánikula, úgy most a tulszigoru tél tesz bennünket kemény próbára. Az időjárás oly kegyetlenül hideg, hogy az emberek szinte rettegnek az utczára lépni. A levegő rezzenéstelen, fagyos, tiszta kristály; a szellő légszárnya se libben, mégis mindenféle téli öltönytön áthat a hidegség metsző élessége. A múlt éjszaka borzadalmas volt: a városban lejjebb szállott a hőmérő 20 foknál, s a fagyos állapot még nap fölkelésével sem enyhült: még délelőtt 10 órakor is 14 fok volt a hideg. Csak délután kezdett lankadni az idő dermesztő hatalma, este azonban megint kitűtött Szibéria. S a hőmérő fokozatosan süllyed.

— **Adóbevallások.** Aradváros tanácsa közhiré teszi, hogy a III. osztályu kereseti adófizetésre kötelezett iparúzők, vállalkozók, szellemi vagy bármi más, előre nem tudható jövedelmű haszonhajtó foglalkozást üzők, minden üzlet, vagy vállalat után külön-külön kereseti adóvallomásaikat, az ipar, üzlet, vállalat vagy foglalkozásnál alkalmazott segédek, segéd munkások és egyéb alkalmazottak név- és fizetési jegyzékével együtt legkésőbb 1893. évi január 20-ig; az évi vagy havi fizetéssel alkalmazott és IV. osztályu kereseti adóköteles, magántisztviselők, hivatalnokok és általában havi 40 frtnál nagyobb fizetést, nyugdíj- vagy kegydíjat húzó ipari, intézeti vagy üzleti alkalmazottak, a fizetést kiszorító félpenztár, üzlet vagy vállalat, illetve ezek tulajdonosának ellenjegyzésével ellátott kereseti adóvallomásaikat legkésőbb 1893. január 20-ig, tőkekamat vagy évjáradékot élvezők, kamat és járadékadó vallomásaikat legkésőbb 1893. január hó 15-ig, ingatlan birtokosok az ingatlanra bekebelezott adóssági kamatokra vonatkozó tehervallomásaikat legkésőbb 1893. évi január hó 31-ig legjobb tudomásuk szerint a városi adóügyi osztálynál annál inkább beadják, mert adójuk különben hivatalból szerzendett adatok alapján fog megállapíttatni.

Most már pihenhetünk babéron.
S szivhatunk konczertes théát,
Melyről jobban beszél a próza,
Itt a finale (rim) tehát!

Kozák Manó.

A cotilion miatt.

— Farsangi történet. —

A megyebizottsági tagok téli választása mindenhol elegendő bajokat és tulkiadásokat okozott a jelölteknek.

Egyik kerületben a szeretett jelölt kénytelen volt az első intrádára huszonhét farkasbörbündát, ugyanannyi börsüveget és lábzsákot vásárolni a főkortesei számára. Ugyanekben a kerületben a t. választók pedig kijelentették, hogy ha se mennek a központba szavazni, ha minden egyes választó részére egy-egy pár jó téli csizmát nem utalványoz a jelölt ur.

Akadtt olyan választó is, aki a voksát ködmönön alul nem adta.

De mindezek a különlegességek eltörpülő bajok ahhoz képest, ami egyik közeli kis városban jó eleve megakadályozta egy igen kedves és eszes fiúnak a megválasztását.

Nevezzük a szóban forgó kedves fiút egyszerűen Aladárnak, ámbátor nem ez a neve.

A múlt évi bálakból ismeretes. Csinos

Értesíti egyszermind a város közönségét, hogy az adóköteles jövedelmi források eltítkolása, valamint valótlán adatoknak a kincstár megrovidítése iránti szándékból való bemondása jövedéki kihágást képez, melynek bürsége az eltítkolt összeg 8-szorosáig terjedhet.

— **A megyei lovasági laktanya.** A belügyminiszter jóváhagyta a közgyűlés azon határozatát, mely az épülő lovasági laktanya részére 10 és fél hold telek átengedésére vonatkozik. Hasonlóan jóváhagyta azt a közgyűlési határozatot is, melylyel a város gyakorlóterül 104 holdat engedett át a nagylevelből. A laktanya 1894. szeptember 1-én lakható lesz.

— **Zene a jégben.** Az aradi korcsolyázó-egylet városligeti jégpályáján vasárnap, f. évi január hó 15-én d. u. fél 3—5 óráig a 33-ik gyalogezred zenekara fog játszani. Belépti díj nem tagoknak és nézőknek 30 kr.

— **A beteg Arad.** P o s g a y Lajos dr. Aradváros főorvosának jelentése szerint az elmúlt december hónapban a közegészségi viszonyok hónapban is kedvezőtlenebbek voltak. A betegülések száma nem csökkent, az összes halálozás 4 esettel kevesebb volt, mint novemberben, a városi halálozás a városi újszülöttek számát 27 esettel felülhaladta. Hurutos és gümökóros tüdőbajok voltak túlnyomó számban. Heveny, gyomor, bélhurut kétszer hányzékélesi tünetekkel jött elő. A kolera gyanuját mindkét esetben a bakteriologus vizsgálat döntötte meg. A difteritisz járvány szűkebb korlátok közt maradt, a torokgyik gyérebben mutatkozott. Bejelentve volt a difteritisz 46 esettel, a croup nyolccsal. A kanyaró hamarosan oly kiterjedést vett, hogy a hó második hetében járványnak nyilvánítani kellett. Bejelentetett 190 eset, a vörheny kevesbedett, de súlyosb esetei szaporodtak. 25 betegülés mellett 9 haláleset volt. A tiphus 5, a bányahimlő 10 esettel van bejegyezve. Trachoma betegek: Maradt nov. 30-án 12, szaporodás 1, apadás 4, maradvány decz. 31-én 9. Ezek közül a kórházban 7, idegen 6. Elhalt összesen 139 egyén; ezek közül finemű 69, nőnemű 70, idegen 11. városi illetőségű 128. A városi lakosságból elhalt a belvárosban 35, Pernyáva 30, Sarkad 16, Ujtelep 7, Gáj 11, Séga 7, tanyákon 2, a kórházakban 20. Nevezeteshalalokok: vesézületett gyengeség 6, rágás 8, tüdővész és aszkór 26, tüdőlob 11, agybaj 8, szivbaj 5, torokgyik 4, difteritisz 16, vörheny 9, kanyaró 2, hagymáz 2, béllobb 7, májbaj 1, veselob 6, rak 4, vízkór 3, elmekór 2, végelgyengülés 9, stb. Bal-eset 5, öngyilkosság 1, halvaszületett 10. Az összes elhaltak közül orvosoltatott 114. A városi halálozás évi aránya e hóban (a polgári népességre számítva) 358 pro mille. Korra nézve elhunyt a városi lakosságból 1 évig 29, 2—5 évig 29, 6—10 évig 16, 11—20 évig 6, 21—30 évig 7, 31—40 évig 7, 41—50 évig 6, 51—60 évig 7, 61—70 évig 9, 71—80 évig 8, 80 év felett 4. Élve született az anyakönyvi kivonatok szerint 111, (4-gyel több több, mint

barna fiu, selyemszerű körszakállal, pompás pörge bajuszszal, s akik közelebbről ismerték, úgy beszéltek róla, mint kitünően képzett jogászról.

Aladár ur a közeli városkában nyitott ügyvédi irodát, még pedig azzal a szándékkal, hogy ott jó eleve megkésztívén a talajt, könnyen fog győzni a választáson.

E czélből Aladár ur mindenekelőtt az asszonyok és kisasszonykák között kezdett forgolódni. Rendezett műkedvelő előadásokat, matinéknak nevezett esti felovasásokat, kóstoló vacsorákat, stb., amelyek rendszerint táncmulatságokkal voltak összekötve.

Természetes, hogy e táncmulatságokban Aladár urnak sikerült neve elé ezt a czimet elnyerni: „a gyors lábu és fáradhatatlan tánczos.”

A táncmulatságok fényét emelte az az idáig teljesen szokatlan jelenség, hogy a kérdéses városkában meghonosította a cotiliont és a quadrillt.

A szomszédos falucskában a jegyzőné és a tisztartó kisasszonykakat majd megölte az irigység, mikor arról értesültek, hogy a kisvárosban már olyan táncmulatságokat is rendezhetnek, amelyekben egy valóságos, frakkos, klakkos, lakkos és monoklis ur cotiliont rendez.

Nagyra is voltak Aladár ural. Ó a büszkesége és bámulata a városnak.

novemberben), ezek közül 63 fi-, 48 nőnemű, törvénytelen 23, szomszéd községbeli illetőségű 10. A városi születtek évi aránya e hóban (a polgári népességre számítva) 282 pro mille. Házasult 16 pár. Orvosrendőri hullaszemle tartatott 8 esetben. Orvosrendőri vizsgálatot 137 letartóztatott egyén. A dajkált kisdedek száma maradt december hó 31-én 197.

— **A kereskedelmi akadémia ünnepéje.** Az aradvárosi kereskedelmi akadémia ifjusági önképzőköré ma vasárnap, f. hó 15-én d. e. 10 órakor az intézet dísztermében ünnepélyt rendez, melynek műsora a következő:

1. „Megnyitóbeszéd.” Tartja Vallent Emil III. oszt. tanuló, a kör elnöke. 2. Intermezzo a „Cavalleria Rusticana”-ból. Előadja az önk. zenekara. 3. „Az intézet megalapítása.” Irta Rosenberga A. Felolvassa Holländer E. II. oszt. tanuló. 4. „III. Abránd.” Huber Károly-tól. Hegedün játsza Dörner E. I. oszt. tanuló, zongorán kíséri Domonkos Gy. III. oszt. tanuló. 5. „A bálkirály.” Abrányi Emil-től. Szavalja Rosu Viktor III. oszt. tanuló. 6. „Trobador.” Előadja az önk. zenekar. 7. „A mi újévi malacunk.” Muray Károly-tól. Felolvassa Révész L. III. oszt. tanuló. 8. „Népdalok.” Czimbalmon előadja Komlósy S. III. oszt. tanuló. 9. „Visszavárlak.” Endrődy S.-től. Szavalja Neubauer J. III. oszt. tanuló. 10. „Dconcert á la Cour” par L. Drouet. Fuvólán előadja Schönauer K., zongorán kíséri Domonkos Gy. III. oszt. tanuló. 11. „Az ifju.” Makay E.-től. Szavalja Rosenberga A. II. oszt. tanuló. 12. „Ta-ra-ra-boom-de-ay.” Előadja az önk. zenekara.

— **Eladott városi föld.** A belügyminiszter jóváhagyta a városi közgyűlés azon határozatát, melylyel 3 hold alsó marosparti területet Dobiaschy József haloxilin-gyárosnak eladott.

— **Községi választás.** Zsigmondháza községben tegnap folyt le az előjáróság-választás, melyet Ortutay Gyula központi főszolgabíró megbízásából Ottlik Géza aradi járási szolgabíró vezetett. A választás eredménye a következő: Biróvá választották Villi Lénártot, törvénybíróvá Wagner Nándort, közgyámmá Herold Ferenczet, pénztárnokká Fuchs Józsefet, esküdtekké Kiszinger Ferenczet és Orvos Györgyöt.

— **Kihágások statisztikája.** A Nyáry Béla alkapitány vezetése alatt álló kihágási bíróság múlt évi működéséről a következő statisztikai kimutatást vettük. Kihágási ügydarab 1892. év folyamán beérkezett 2411. Elintéztetett 1535, a járásbíróhoz áttétetett 204, a vizsgáló bírósághoz 149. Lopási eset előfordult 523, vádlott átkísértetett a járásbíróhoz 79 esetben, a vizsgálóbíróhoz 119 esetben. Pénzbüntetésre ítéltetett 165, fogságra 1370. A kirovott pénzbiroság 2664 frt, miből befizettetett 1285 frt, leiratott 1039 frt. Felebezés alatt 60, a hátralék 340. A llategészségügyi kihágási ügydarab befolyt 250, elintéztetett 240.

Az asszonyok és a leányok rajongtak érte.

Ha egy bálon így szólt volna: menyasszonyt keresek, szent, hogy egyszerre husz karikagyűrűvel kínálják meg.

Ha meg így szólt volna: nagysádkák, zsiráljatok váltótb — bizonyos, hogy vételkedve siettek volna az obligóba.

Aladár ur, amikor a választások első hire megérkezett, nevetve dörszölte össze a kezét és gyönyörrel irt Aradra zászlókért. Nincs kétség benne, hogy egyhangulag fogják megválasztani.

Az asszonyok lelkesedéssel fogták föl a szeretett jelölt ügyét. Büszkeségükre szolgált, hogy olyan udvarlójuk akadt, akiből megyeatyja lesz.

Előzőleg a postamasterné ő nagyságánál disznótóros szoaré volt, amelyen természetesen a szeretett jelölt is első meghívottként jelent meg.

A köleskásás hurkánál, pompás rögtönzetteként, elszalvalta Petőfi Sándornak „Disznótóron” című versezetét, amelynek különösen a következő két sora kellett nagy hatást:

„Egy gömböc legyen a mazas ég
Es mi a gömböczenb töltelek.”

Frenetikus taps jutalmazta a szavaltót, akire e pillanattól fogva úgy tekintettek, mint a megyeház legjobb szónokára.

a kirótt pénzbírság 538 frt, befizettetett 492 frt, leiratott 24 frt. Felmentetett 10 vádlott, felebezett 12. A hátralék 22 ügy. Fogságra íteltett 27 vádlott. A városból kiutasított 365 személy. Megjegyezzük végül, hogy a kihágási bíróság ügyforgalma a múlt évben 6 százalékkal növekedett, tehát a bíróságnak volt munkája szépen, a minék, mint a statisztika mutatja, meg is felelt emberül.

— **Czigányok napja.** Január 31-ének déli tizenkét órája, ez az időpont emlékezetes lesz a Magyarországon élő czigányok életében. A belügyminiszter rendeletéből ekkor fogják ugyanis összeírni a hazánk területén élő összes czigányokat abból a szempontból, hogy hány folytat közülük kőbor életet s hányan vannak egyes községekben állandóan megtelepedve (az utóbbiak tudvalevőleg jobbra a különböző zenebandáknak az alkotó elemei). Ez az összeírás — a czigány-statisztika — előfeltétele a rendszabályoknak, melyeket a miniszter az összes czigányok leteleptetése érdekében czélba vett.

— **Egy elmebeteg nő regénye.** Egy hét előtt egy meztelbő, rongyokba burkolt nő csavarogott a hideg éjszakában Arad utcáin. Egy rendőr becsírtta. Kihallgatták. Tétova szemű, zavaros beszéde meggyőzte a kapitányt arról, hogy szegény elmebeteggel van dolga. Megfigyelés alatt tartották a városházán, hol tegnap aghüdesben meghalt. Grosz Julcsának hívták a szerencsétlent. 37 éves igen jó cseléd volt. Kiszállították az alsó temetőbe.

— **Záróra.** Három aradi kocsmáros sehogyszem tud megbarátkozni a záróra intézményével. Meghívták vendégeikkel zárórán tul bezárkóztak az ivójukba, pazar dinom-dánomot csaptak. A kapitány mind a háromnak elrontotta széles kedvét.

— **Páratlan jég-szezon.** Régen nem volt oly jó szezonja a városligeti jégpályának, mint most. Hetek óta a koccsolya kedvelő község s jégcsalád tagjainak állandó találkozási helye a tükörsima városligeti jégpálya.

— **Községi tisztújítás.** A l m á s - K a m a r á s o n — írja levelezőnk — e hó 12-én tartották meg a községi tisztújítást B o l y o s Ferencz járási szolgabíró elnökle mellett. A választás nagy érdeklődéssel folyt le s a következő eredményrel ért véget: Bíró lett L e h m a y e r Flórián, községi S t r i f l e r S e b e s t y é n, pénztárnok S t r i f l e r Á d a m, esküdték M i t t n a c h t L a j o s, H a c k Á d a m és S t r i f l e r G y ö r g y, valamennyien közfelkiáltással.

— **A csuszamlások napja** volt tegnapelőtt Aradon. A rendőr-égnél több mint husz esetről tudnak, melynek a háztulajdonosok mulasztásai az okozói. Figyelmeztetjük a háztulajdonosokat a járdák letisztását tárgyzó városi szabályrendeletre.

— **Főlfalt járvány.** Egyik aradi lap ollózt ki valamelyik budapesti lapból azt a szenzációs hírt, hogy egy temesmegyei községben a helység bölcsői megették az orbánczos sertéseket, számszerint 72-öt s attól kutya bajuk sem lett. Mint temesvári tudósítónk írja, az érdekes történetből e g y s z ó s e m i g a z.

A jegyzőné ő nagysága lelkesedéstől kipirult arczsal kérdé:

— Mondja, édes Aladárom, elmegy aztán Aradon látogatón a nővéremhez?

— Hogyne, édes nagysád, sőt nála fogok lakást venni.

Az asszonyok és leányok e kijelentésre fölugrottak s egyszerre kérdék:

— Hogyan, hát a k k ö r ö n Aradra megy lakni?

— Természetesen.

— Már januárban?

— Persze.

— Hát akkor a mi februári nőgyeleti bálunkon ki rendezi a cotilions?

— Azt bizony nem tudom.

Az asszonyok másnap összeültek.

Már hogy az a gyalázat essék meg a nőgyelet bálján, hogy senki ne legyen, a ki a cotilions elrendezze, ennek nem szabad megtörténni.

Es kiadták a jelszót, hogy Aladár urat nem szabad megválasztani. A férjeket föltüzelték s bizony Aladár ur arra ebredt, hogy jelölését elejtették s más valakit építették föl, aki már kissé tetyakos ember.

Tanulság: aki meg akar „választódni”, az ne tudjon cotilions rendezni.

— **Megszűnt hivőtelep.** A M i t t e l m a n n -féle szeszgyárban, hol rendszeren 1000—1200 hizómarha volt istállózva, a hizólast a tulajdonosok beszüntették. A szesztermelésnél nyert moslék jövőben úgy fog értékesítettetni, hogy a szilárdabb részt kivonják és trágyázásra alkalmazzák.

— **Adomány.** A Mirth-féle aszfalt társaság az árvaházalpra 5 frtot adományozott a polgármesteri hivatalnál.

— **Névmagyarosítások.** O v s i a k Gyula aradi illetőségű németpalánka lakos, valamint kiskoru Ottó fia vezetéknévének «Ormai-ra, továbbá Grosz Ferencz érsemjéni illetőségű aradi lakos vezetéknévének «Hegyesi-re kért átváltoztatása, belügyminiszteri rendelettel engedtetett.

— **Gyermekhalandóság.** Szomorustatisztikát állítottak közelebb össze a belügyminiszteriumban arról a megdöbbentő szörnyű pusztításról, melyet a difteritisz-járvány okoz a gyermekek között országszerte. A belügyminiszter utasítása folytán összeállította a múlt évnek második feléről az ide vonatkozó adatokat s kitünt, hogy a múlt évi július—decemberi félévben nem kevesebb, mint e z e r k é t s z á z g y e r m e k esett az ország területén difteritiszbe s közülök 430-nak ifju életét ki is oltotta a kegyetlen kór.

— **Kávéház-átvétel.** A Tökölj-téri Pöltzfélé kávéházat f. hó 17-én, kedden veszi át régi gazdájától Bergoncz Gusztó, Pöltzl Miksa szabadságtéri kávéházának ismert, törekvő főpinczérje, kit e helyen is a község figyelmébe ajánlunk.

— **Aradról a tengerre.** A volt budapest-pecsi és duna-drávai vasut állomásairól, valamint Arad, Debreczen, Losonc, Miskolcz, Nagyvárad és Temesvár állomásokról Fiumén át az Impresa Fiume Ancona-Venezia vagy a magyar-horvát tengeri gőzhajózási társaság, illetve az «Adria» m. kir. tengerhajózási társaság hajóival Anconába és Velenczébe, vagy isztriai, horvát, dalmát és albán kikötőkbe, illetve olasz kikötőkbe és Maltára, valamint Tuniszba szállítandó gabona-neműek, tengeri, hüvelyesek, olajmagvak, liszt, őrlemények és borküldeményekre, valamint a vinkovcze-uj-gradiskai vonal állomásairól az «Adria» hajóival Fiumén át olasz kikötőkbe és Maltára, valamint Tuniszba szállítandó faeműekre 1893. évi január hó 1-ével mérsékelt, közvetlen, visszatérítési díjtételek lépnek érvénybe. Ezen mérsékelt visszatérítési díjtételeket tartalmazó füzet a m. kir. államvasutak díjszabási osztályában, valamint az edekelt állomásokon, illetve az itt megnevezett hajózási vállalatoknál díjmentesen megszerezhető.

— **A „Rendőri Közlöny“-ből.** Az aradi kir. törvényész T e n n e r Gyula aradi illetőségű egyént csalás és okirathamisítás miatt országszerte körözteti.

— **Feloldott zárlat.** Szt-Pál aradmegyei pusztán a szarvasmarkák közuralgott száj- és körömfájás miatt elrendelt zárlatot tegnap feloldották.

— **Mő- és légmérsék, időjárás.** Aradváros főorvosának jelentése szerint a hőmérő legmagasabb állása $0^{\circ} + 5.3$ decz. 16-án délután legalantabb állása $0^{\circ} - 15.0$ decz. 28 éjjel jegyeztetett. A légsúlymérés állása 775.2 mm. legmagasb és 243.0 mm. legalantabb pont között ingadozott. Az időjárás általában sord, fagyos, boros, száraz, többször ködös és szeles volt. Kissé esett háromszor, kissé havazott kétszer. Fagyott 26 nap. Csapadék magassága 43 mm., ebből hó 37 mm. Uralgó szélirány a keleti.

— **Pályázatok.** A mezővári kir. járásbírságnál irnoki állás 4 hét a. A brassói m. kir. adóhivatalnál dijtalan gyakornoki állás 2 hét a. A dárda kir. járásbírságnál telekkönyvi irnoki állás 4 hét a. A pécsi kir. járásbírságnál albirói állás 2 hét a. Az akna-sugatagi sóbányahivatalnál pénztárnoki állás 4 hét a. A brassói pénzügyigazgatóságnál pénzügyi fogalmazó gyakornoki állás 2 hét a.

H y m e n .

Petrovich István dr előkelő egri ügyvéd tegnap délután 4 óraker esküdtött örök hűséget a minoriták templomában Dorka Anna kisasszonynak, özv. Dorka Istvánné urnő bájos és szeretetreméltó leányának, az aradi elite-társadalom egyik kedvenc tagjának. A fényes esküvőn nagy és díszes nászkozség jelent meg. Násznagyok voltak: a menyasszony részéről B a r a b á s Béla dr, a vőlegény részéről S z e d e r k é n y i Nándor országgyűlési képviselő,

koszorús leányok: T e m e s v á r y Anna, P á r i s Gizella, K n o t t y Sarolta, P e t r o v i c h Ilona, C z i f f r a Ilona, K o m l ó s s y Ilona, H o f f b a u e r Olga, M o l n á r Gizella kisasszonyok; vőfélyek: N á n á s s y Ödön orsz. képviselő, P á s z t o r ügyvéd, F é n y e s Béla dr, T r e y t l e r Andor dr, K á l d y Gyula dr, M a f f e y Géza, H a b e r e g e r György, O c s o w s z k y Sándor, S t e i n e r Ferencz, M o l n á r Albert. Az esketési szertartást J á n o s s y Demjén dr provinciális végezte. Esküvő után a násznép a Fehér Kereszt-ben fényes estebédre gyűlt össze.

Bokross Elek erdélyi földbirtokos ma vezeteli oltárhoz Világoson Károlyi Kálmán ot-tani gyógyszerész bájos leányát, Bella kisasszonyt.

Berger Albert fiatal kereskedő ma délután esküszik örök hűséget Aradon özv. Singe-r Róza kedves és bájos leányának, F á n i kisasszonynak.

Reich Hermann aradi lakos jegyet váltott Battonyán Friedmann Adolf kereskedő szép leányával, Terézia kisasszonnyal.

Bécsi Dezső lippai m. kir. erdősz jegyet váltott Budapesten özv. M i l l p ö k h n é szül. Méray Margit urnóval.

Egyletek, Társulatok.

— **A „Vörös Kereszt“ közgyűlése.** A magyar szent korona országai vörös kereszt egy-letének Arad városi választmánya Aradon 1893. évi januárius hó 22. napján d. e. 11 óraker (Eötvös br. u. 4. sz. I. e.) évi rendes közgyűlést fog tartani, melyre a választmány tagjai tisztelettel meghívotnak, Tárgysorozat: 1. Évi jelentés. 2. Számvizsgál. bizotts. jelentés. 3. választmányi tagok választása. 4. Netaláni indítványok. Aradon, 1893. januárius hó 14-dikén. H á s z Sándorné elnök, H e e g e r Ernő vál. jzö.

— **Aradi tanítók gyűlése.** Városunk tanítói tegnap d. u. 4 óraker a templom-utczai polgári fiúisk. rajztermében saját anyagi érdekeik előmozdítása czéljából — segélyalapjuk tárgyában — népes ülést tartottak. A számvizsgáló bizottság jelentette az alap örvendetes gyarapodása mellett azt, hogy a számadások rendszerben találtak, miért is P r e i s i n g e r József pénztáros és F i s c h e r Antal ellenőrnök, a szokásos felmentvény elismerő köszönet megszavazása mellett megadatott. A három évre terjedő mandátum letelvin, a tisztikar ujjaalakult. Elnök: M i l l i g József, segélyalap elnöke: M á d a i M., titkár: S z i l á g y i Gy., pénztáros: F i s c h e r Antal, ellenőr: B r u s c h Alajos, állandó számvizsgáló bizottság: P r e i s i n g e r József és B o n t s Aurél, segélyalapot kezelő bizottság: elnöke: M á d a i M., tagok: S o m o g y i A., Z á r a y, B o r o s F., N é m e t h y K., K ő m ü v e s F., W l a c s i l K. és W é b e r F., a két utóbbi pótagul. Az új tisztikar megalakítása után a kezelőbizottság egyes korszerű indítványai tárgyaltattak, melyek mind elfogadtattak. (R—sz.)

— **Az aradi Philharmonia egyesület folyó hó 16-án hétfőn este 8 óraker teljes zenekari próbát tart, melyre a működő tagokat ez nten hívja meg az elnökség.** A próba a polgári fiúiskola diszermében tartatik meg. Kéretnek az egyesületi tagok teljes számmal megjelenni sziveskedjenek, hogy a február hó 1-én megtartandó m o n s t r e h a n g v e r s e n y műsorának betanulása körül fennakadás ne történjék. Betanulásra kerül: Wagner Siegfried — Erdő-zsongás.

— **Az aradi dalegylet** 1893. január hó 22-én vasárnap délután 3 óraker a városház kis tanácsstermében rendes évi közgyűlést tartja, melyre az összes pártoló és működő tagok azon kérelemmel hívatnak meg minél nagyobb számban való megjelenésre, hogy a gyűlés több igen fontos tárgy mulhatlan elinté-zése miatt okvetlen megtartható legyen. T á r g y s o r o z a t: I. A titkár által előterjesztett évi jelentés helyben hagyása, az el-múlt évi számadás helyben hagyása s a pénztár-noknak a felmentvény megadása. II. A költ-ségvetés megállapítása. III. Számvizsgáló bi-zottság kiküldése. IV. Az egyleti vagyon feletti intézkedés. V. Az alapszabályok 10. §-ának módosítása. VI. A tisztviselő és választmányi tagok választása. VII. Netáni indítványok. A z e l n ö k s é g .

— Az aradi i. „Concordia“ betegsegélyző és temetkezési egyesület saját helyiségében f. hó 15-én, d. u. 3 óraker választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagok ezennel tisztelettel meghívattak. Ez alkalommal új tagok beiratási díj nélkül vétetnek fel. Kleinsz, Ignác, elnök.

Mulatságok.

Farsangi naptár:

Január 15. Iparosifjak táncvígalmá (Iparos-bás).
Január 21. Az új-aradi kereskedő ifjuság táncvígalmá (Szóltó vendéglő).
Január 21. A kisjenő-erdőhegyi kaszinó zártkörű táncestélye.
Január 21. A kurucosi olvasó-egylet táncvígalmá.
Január 21. A szabadk szakegyletének bálja (Nagy Lajos tuncsterme).
Január 25. Filharmonikus hangverseny, társas estélyivel és tánczszal (Fehér Kereszt).
Január 28. Az állami tanítónövendékek piknikje (Krispin-terem).
Február 4. Hadászok táncestélye (Nagy Lajos).
Február 4. A szegénytanulókat segélyző egyesület tombolával egybekötött táncestélye (Fehér Kereszt).
Február 5. A könyvnyomdászok bálja (Fehér Kereszt).
Márczius 4. Az arad-csanádi egyesült vasutak műhelyszemélyzetének táncmulatsága (Fehér Kereszt).

Thea-estély.

A „Kölcsey-egylet“ tegnap irodalmi és theaestélyről írva mindemelkelt a fényes erkölcsi és anyagi sikert kell konstatalnunk. Krispin-terme színűt megtelet előkelő distingvál közönséggel, mely mindvégig élénk érdeklődéssel kísérte az estély irodalmi és zenei részét.

Az estély választékosan összeállított műsorozatát Schwegler Adolfnak, Molnár Györgyről írott, alapos tanulmányra válló felolvasása nyitotta meg, melyet a közönség lelkesen megtapsolt.

Utána Weber K. M. Oberon operájának Oceán ariáját énekelte el Hösly Jakab praeciz zongorakíséréte mellett szépen, szabatosan Assael Emma kisasszony.

A harmadik pieczet kurucz dalok töltöték be, melyeket Bujasándor énekelte Kanitzner Kálmán zongorakíséréte mellett. Bujasándor kellemesen csengő mély hangja sokkal ismertebb a közönség előtt, semmint külön, meleg elismerésre részesülne.

Kiemelkedő volt Verdi J. kettőse az „Ernánini“-ból, melyet Vas Ida urhölgy és Naményi Lajos adtak elő. Vas Ida urhölgyről, ki a közönség szünni nem akaró tapsviharára „A faluban a legárvább“... kezdetű dalt is elnekelte, a különös elismerés hangján kell megemlékeznünk. Tisztán csengő s a magasabb számokban is szépen érvényesülő hangját nem győzték tapsal kellőleg méltányolni.

Földes Lujzika urhölgy hegedűjátéka következett ezután. Beriot 8-ik Air varié-jét adta elő ügyesen. Tiszta, határozott vonásaiban öntudatosság és önállóság nyilatkozott meg. Zongorán Budics Adám kísérte, ki büszke lehet a tanítványára.

Végül „Mignon“-ból Philine ariáját énekelte Hösly Jakab zongorakíséréte mellett Kövér Erzsike urhölgy, a kinek üde, kellemes hangja nyomán szünni nem akaró taps zugott fel.

Tíz óra után volt vége az irodalmi és zenei résznek s kezdetét vette Kiss Józsi jó zenéje mellett a táncz, mely élénk animóval folyt a kora hajnali órákig. A rendezőség úgy tánczolt, hogy a harmadik irodalmi estély teljes sikerét már jó eleve biztosította.

Az estélyen résztvett hölgyek névsorát a következőkben adjuk:

Leányok: Szabó Margit, Vas Ida, Földes Margit, Földes Lujza, Assael Emma, Kövér Márta, Kövér Erzsike, Komlósy Ilonka, Komlósy Etelka, Péterffy Sarolta, Naményi Margit, Kertay nővérek, Poigár Ilonka, Csik Irén, Haberéger Mariska, Avarffy Sarolta, Böhm Laura, Robitsek Margit, Knotty Sarolta, Weiler nővérek, Tódl nővérek, Ernyei nővérek, Komáromy Erzsike, Hentsker Tonka, Hajka Laura, Reiner Giza, Scherhag nővérek, Verbo Emilia, Grünzweig Irma, Temesváry Irén, Adler Anna, Domonkos Janka, Tanfi Mariska stb, stb

Asszonyok: Szathmáry Gyuláné, Ifj. Löcs Rezsóné, Péterffy Antainé, Kövér Gáborné, Gellényi Ernóné, Réthi Viktorné, Kormoss Aladárné, Bettelheim Manóné, Földes Jánosné, Földes Kelemenné, Reinerné, Komlósy Mi-

hálné, Lendvai Sándorné, Avarffy Imréné, Vas Mátyásné, Temesváry Jakabné, Böhm Lajorné, Kertai Edéné, Tiszti Lajosné, Assaelné, Verbo Adámné, Grünzweigné, Laubner Józsefné, Morgenstern Gyuláné, Temesváry Jakabné stb.

Az estély tiszta jövedelme az aradmegyei magyar népiskolák segélyezésére tul haladja a 100 frtot.

— Február négy. Ekkor lesz az idei báli szezon egyik legnagyobb, legfényesebb estélye, melyet a szegénytanuló egyesülete, ez az ismert jótekonny és nemes missziót teljesítő czég rendez. A fényes táncvígalmat o m b o l á v a l lesz összekötve, melynél az összes előkelő aradi hölgyvilág szerepelni fog. Huszár Károlyné urnó vezetése alatt már most lelkesen működik a rendezőség s minden lehetót elkövet, hogy a szegénytanulók bálja emlegetett, jósikerű mulatság legyen. A közönséget, mely minden nemes ügynek pártfogója, e helyen is felszólítjuk, hogy tombolatárgyakat adományozni sziveskedjék. A tombolatárgyak Andrány Károlyné urnóhoz küldendők.

— Az aradi iparos ifjak önképző és betegsegélyző egylete a betegsegély-alap javára ma az iparosház dísztermében zártkörű táncvígalmat rendez, melynek sikeréért a rendezőség mindent elkövetett. Belépti díj: Előre váltott személyjegy 1 frt, családjegy 2 frt. Tagok részére kedvezmény-jegy 60 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— A szerbek bálja. Nagy fényvel ülnek meg a szerbek e hó 29-én Tököly Sebő névnapjának 50-ik évfordulóját. Este fényes bál lesz a „Fehér Kereszt“-ben, melyen a szintársulati tagok közreműködésével nemzeti szintjáték is lesz. Az estélyen a zombori tanburások hangversenyeznek. Részletes műsort közelebb közlünk.

— Hadászok táncvígalmá. Az aradi hadászok az idén, mivel a farsang igen rövid, február hó 4-én (szombaton) dal- és szavalattal egybekötött táncestélyt rendeznek Nagy Lajos dísztermében. Az érdekes műsorból ma csak annyit akarunk nyilvánosságra hozni, hogy Kövessy Albert, színházunk volt elsőrendű művésze, az estén Aradon, mint a hadászok vendége fog fellépni. — A belépti-díjak következők lesznek: Az első négy sor 1 frt. 5-10-ig 80 kr. A többi sorokban 60 kr. — Jegyeket előre lehet váltani a rendezőbizottságnál.

— Az arad-csanádi egyesült vasutak műhelyszemélyzetének asztaltársasága márczius 4-én veszi ki részét az idei farsangból a „Fehér Kereszt“ nagytermében. A rendezőség élén Balog István főművezető áll. A bálon a munkások „Szárnyas Kerék“ dalköre Vagocs Agoston karnagy vezetésével mellett énekelni fog. A munkások jósikerűnek ígérkező mulatsága — hiszszük — népes leend.

— Az aradi szabad munkások szakegylete saját pénztára javára Nagy Lajos dísztermében január hó 22-én (vasarnap) zártkörű táncvígalmat rendez.

Színház.

A színház műsora:

Január 15. (Vasárnap) Délután Az eleven ördög, operette; este Spitzer Régi, életkép.

Január 16. (Hétfő) Romeo és Julia, Schatepeare szomorujátéka.

Január 17. (Kedd) A sabin nők elrablása, vigjáték.

Január 18. (Szerda) Nap és hold, operette.

Január 19. (Csütörtök) Fokról-fokra, énekes bohózat, Sziklay Kornél jutalomjátékául.

Január 20. (Péntek) Sodoma pusztulása, Sudermann színműve, először.

Január 21. (Szombat) Sodoma pusztulása, másodsor.

— Színházi hírek. Ma, vasárnap két előadás leend, színre kerül d. u. Az eleven ördög, operette, este 7 óraker Spitzer Régi, életkép. Bemutatóra kerül a hét végével Suderman nagyhatású színműve: Sodoma pusztulása.

— Leszkay András, színházunk új igazgatója, kedden Aradra érkezik.

— Sziklai Kornél jutalomjátéka, mint irtuk, f. hó 19-én, csütörtökön lesz a Fokról-fokra cz. énekes bohózatban, melyben a jutalmazott Stark Károly játsza. A hangverseny rendezés helyi műkedvelők is részt vesznek, nevezetesen Stiglitz Leonóra kisasszony, Bujasándor, Heller Mór, Schreier Harry és Kanitzner urak.

— Kosza István, az aradi szintársulat széphangu tenoristája, mint halljuk, virágvasárnapról Halmay Imre szintársulatához, Kassára szerződött.

— Konti és Murai új operettje. A czipit-rása, a melynek szövegét Murai Károly írta, zenéjét meg Konti, Bécsben is színre kerül. A darabot az osztrák fővárosban a Karl színház művészei mutatják be, még pedig már február hónapban.

— Jászai Mari asszony f. hó 21-én, 22-én és 23-án a temesvári színházban fog vendégszerepelni. A három estén a következő darabok kerülnek színre: Medea, Angela, Pádua zarnoka és Elektra. Ez lesz egyszerűsmind a temesvári magyar színi évad három utolsó estéje, mert már 24-én a német szintársulat játszik.

— Ditrői bukását a következő kommentárral kíséri a «Kolozsvar»: «A nagyváradi szintársulati bizottság egy szavazattöbbséggel a kolozsvariaknak adott előnyt, de a közgyűlés nagy többséggel az aradiak mellett nyilatkozott. Jól tette. Eltekintve e közgyűlési határozat igazságrugóitól: mindenesetre helyesebb, ha a kevesebb segélyben részesülő aradi színház jut egy olyan kitűnő nyári állomáshoz, minő Nagyvárad. A mi színházunk — mely az államosítás küszöbén van — aligha reflektálhatna már a jövő évben a váradi idényre, holott Arad és Nagyvárad közt állandó szövetség létesíthető. Az egész ügyre még csak annyi a megjegyzésünk, hogy Ditrőin ak — aki előre láthatta az eredményt — kár volt megengednie, hogy végigjátszassék az a különben elég mulatságos heccz, mely ajánlata körül kifejlődött, s vissza kellett volna vonnia kérését. De az is igaz, hogy akkor Nagyvárad megrövidült volna egy pompás időöltés erejéig, a mely heteken át talán még az asszonyháborúnál is jobban érdekelte a várost.»

IRODALOM.

— Decsy Géza „Irodalmi dolgozatok“ (Vers és próza) című könyve tegnap nagyta el a sajtót csinos, izléses kiállításban, 9 és fél ivnyi terjedelemben. A műre legközelebb részletesen visszatérünk.

Művészet.

— Stavenhagen Bernát, a hírneves zongoraművész, ki nem ismeretlen az aradi közönség előtt, mint értesülünk, hangversenyezni fog Aradon. Stavenhagen distingvált művész, ki játékával, mely minden tekintetben művészi színvonalon áll, Európa nagy városainak közönségét már meghódította. A hangverseny f. hó 29-én lesz a Fehér Kereszt nagy termében. Jegyeket ifj. Klein Mór czég árúsít.

Törvénytörök.

— Oicsó bocsokortalpak. Morár Tódor, seprősi lakos még 1886-ban becsületes ember volt, de már 87-ben elkövette azt a bolond-ságot, hogy Stepankó Demeter malmába a levezető csatornán át bemászott és onnan a malom hengereit hajtó főszijját ellopta. Hogy pedig hiába ne a tette legyen ez a veszélyes utat, abból bocsokortalpakat cselekedett, mi azonban minden észlelésügge mellett is törvényellenes. Az aradi kir. törvénytörök egy évi börtön büntetésére ítélte.

VEGYESEK.

— Ezernégy száz ember tűzhalála. A San-Franciskóban megjelenő Suna következőket jelenti Kantonból: December hó elején egy rablóbanda megtámadta a sinningi kerületben fekvő Kaimli falut, a papoktól több ezer taelt zsarolt és a templom előtt levő nagy szint, melyben a lakosság nagy része ünnepet ült, felgyújtotta. A tűzben ezernégy száz ember vesztette életét. A rablók ezenkívül még sok embert meggyilkoltak.

— Egy bandita-asszony halála. Szardínia szigetén, Bonorva faluban, a napokban meg-

halt egy Irgoly Mária nevű nyolcvan éves asszony, a ki tíz éven keresztül egy rettegés rablóbanda vezére volt. A meghalt nő egy bandita-vezér felesége volt s férje halála után ő vette át a veszélyes kompánia vezetését. Irgoly Mária tíz évig garázdálkodott Szárdiniában, míg végre kézre került s husz évre börtönbe vándorolt. A hosszú börtön testben és lélekben annyira megtörte a természetellenes asszonyt, hogy a halála után a természetellenes asszonyra vonatkozóan mint tisztességes asszony fejezte be életét.

— **Brutális tanulók.** Hódmezővásárhelyt egy Ferenczi nevű, hetedik gimnáziumba járó tanuló párját ritkító brutalitást követett el egyik tanárral. A szuhanc keszűt követve iskolába, a miért B a r k á s z tanár szigorúan kérdőre vonta. Erre a tanuló neki esett és agyba-főbe verte mindaddig, míg a többi tanuló közbe nem vetette magát és a brutális tanulót ki nem taszigálta a tanteremből. Magától értetlik, hogy ezzel nincs elintézve a dolog s Ferenczit szigorúan meg fogják büntetni.

— **Morfiómánia a munkások között.** Eddig csak a jobbmodu esztályok privilégiuma volt az a drága „élvezet“, a miben a morfiómánia rabjai oly nagy gyönyörűségeket lelnek s a mi tulajdonképpen nem egyéb, mint lassu módja az öngyilkosságnak. De most már ugylátszik a szegényebb néposztály között is terjedni kezd az a szörnyű méreg, melynek morfiómánia a neve. Nemrég egy munkást azért ítéltek el Münchenben, mert néhány darab fehérneműt lopott, hogy az árából morfiómát vásárolhasson. Ugyancsak Münchenben történt, hogy egy másik munkás egy kórházban, a hol a karját amputálták, nagyobb mennyiségű morfiómát lopott, a melyet felgyógyulása után rendszeresen bevett.

Utolsó posta. A képviselőház ülése.

— Január 13-án. —

A képviselőház jan. 13-iki ülésén, melyről postai mizéria következtében tudósításunk elmaradt — Molnár József, Bujánovics Sándor, Mérey Lajos szólottak a rendelkezési alap tételéhez, mire a ház, öt napos vita után, ráterhetett a belügyi költségvetés tárgyalására.

Pulsky Ágost előadó ajánlotta legelőször elfogadásra a költségvetést, rövid, okos beszéddel. Horváth Gyula csaknem másfélórás beszédjében a közigazgatás bajait ecsetelte s nem a leghizelgőbben emlékezett meg a szakadélvüppártól, a melynek 15 éven át ő is tagja volt. Beszédjére Miklós Gyula adta meg a választ, a mely után egy kis csetepaté keletkezett Horváth és Miklós Gyula között; de a mely csakhamar elcsitult. Miklós Gyula magvas, tartalmas beszédjével zajos tetszést aratott nemcsak a szabadelvüppárt, de a közigazgatás hiányáról mondott fejtegetéseiért, az ellenék részéről is.

Mérey Lajos volt a vita utolsó szónoka. Lokális izü beszédjével személyes kérdésben való felszólalásra provokálva Wierisz Miklóst és Pongrácz Károly gróft, kiknek felszólalásait a szabadelvüppárt helyséléssel fogadta.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tudósítása. —

— január 14.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső báró.

Jegyzők: Molnár Antal, Eszterházy Kálmán gr., Bernáth Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Hieronymi Károly.

Felolvasták és hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja a beérkezett kérvényeket. Kiadták a kérvénybizottságnak.

Eszterházy Kálmán gr. jegyző jelenti, hogy az interpellációs könyvbe Boda Vilmos interpellációt jelentett be a szegszárdi regale beáradása tárgyában.

Az interpelláció az ülés végére marad. Következett

a költségvetés

részletes tárgyalása során a belügyi tárcza folytatóságos tárgyalása.

Ernuszi Kelemen a maga közvetlen tapasztalataiból tudja, hogy de bizony nagyon szomorú a mi közigazgatásunk nyomorúsága. Miklós Gyulával polemizál mindenekelőtt, akinek rosszul esik, hogy az ő és a kormánypartnak hazafiságát kétségbe vonják! Utal a multra, a hol a mások hazafiságában nem nagyon bíztak, pedig azok, akiknek hazafiságában tartottak. Ma is ez a felfogás az uralkodó; a hazafiság felfogása individuális. Ott van Andrássy Tivadar gr., aki Miklós fejtegetéseinek intett, hogy ő nem ért egyet Miklóssal. Ime, így Andrássy; pedig ő is jó hazafi, csak hogy a maga individuális felfogása szerint. Utal azonban egynemű vármegyeyi állapotra, melynek ő határrendezésre a legmegelőbbben ajánl a belügyminiszter figyelmébe, a kit régóta ismer és akitől reméli hogy ezeket a bajokat orvosolja. Ezért szólalt fel, hogy ezeket elmondja. (Helyeslés balfelől.)

Prileszky Tádé nem hagyhatja szó nélkül az ellenzék beszédeket, akik kizárólag maguknak vindikálják, hogy ők egyedül akarják a hazát boldoggá tenni. A jobboldalnak is ez a célja, csak hogy a maga módja szerint. A jobboldal óvatosabb; mielőtt tenne valamit, jól meggondolja, mert neki végre is kell hajtatni azt, amit gondol. Ehhez pedig óvatosság kell! Szólv Deák azon mondatát vallja: azért van a kiegyezés, hogy annak a segítségével haladjanak. És a kormánypart, melynek szólvó is tagja, ezt a mondatot magáévá teszi, de nemcsak, hanem érvényesíti is. Ne vindikálja saját magának az ellenzék egyedül a hazá boldogítását. Egyébként azt tartja, hogy nekünk legnagyobb bajunk a ménkő sok paragrafus, a burokrácia. Ennek szegjük nyakát s akkor jól lesz minden. Kérve kéri a kormányt, hogy soha több szabályrendeletet ne bocsásson ki, mert ez csak tetézi a burokratikus zavart. Hieronymit olyan embernek tudja, a ki tiszta eszű magyar ember. Bizik benne, hogy ő egészséges szellembe fogja vezetni a közigazgatást. A tételt megszavazza. (Zajos helyeslés jobbfelől.)

Kemény Pál a maga részéről is ócsárolja közigazgatásunkat, amelynek ezer baja közül azt sem tudja, hogy melyiket említsen első sorban; utal egynehányra s kéri a minisztert, hogy segítsen a bajokon. Egyébként felhívja a miniszterelnök figyelmét Prileszky Tádénak a kiegyezésről ímént hallott fejtegetésére. Az elüt a Wekerlétől. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Hieronymi Károly belügyminiszter szólalt föl és sorra vette az ellenzék felszólalásokat, amelyek során először is arra kérte Horváth Gyulát, hogy várja be szólónak működését és annak alapján ítélje meg őt. Bizodalmat nem kér tőle, de azt a méltányosságot elvárja. Ami munkatársait, Andrássy Gyulát s Jósika Samu bárót illeti, ő tudja, hogy mért választotta őket s a felelősséget e tényéért elvállalja. Azt kérdezte Horváth Gyula, hogy hát miként kodifikálnak nálunk? Szívesen elmondja, mert ez nem titok. A tisztviselők egymagukban nem elegendők, mert nálunk a tisztviselők száma korlátolt. Tehát külön szakembereket vesznek igénybe. Így elkészül a közigazgatási bíróság, s mert nagyon igaz van Miklós Gyulának a fegyelmi törvény kárhóztatásával, így készül a második sorban a fegyelmi törvény revíziója, mely remélhetőleg az előzővel együtt egyidejűleg és néméltoleg hamarabb a ház elé kerül. (Helyeslés.) Következő és fontos feladatunk a községi törvény megalkotását tartja. (Általános helyeslés.) Már erre a javaslatra is tekintélyes anyag áll készen. (Helyeslés.)

Attér ezután az adminisztráció ellen felhozott vádakra. Mindenekelőtt tiltakozik azon hang ellen, melyen Horváth Gyula a főispáni karól szólt. Vannak olyan főispánok is, akik a hazafias szolgálatok egész láncolatát tették és tessik még most is. Nem szabad általánosságban azt mondani, hogy a főispánok nem bírnak a szabadsággal átlagos műveltségével sem. (Helyeslés jobbfelől.) Tényleg vannak a mi adminisztrációknak hibái. Főleg az, hogy a jó intencziójú törvények nem hajthatnak megfelelően végre. Ami közigazgatásunk javításának legfőbb kelléke, az ellenőrzés lehet feljötté tétele és szigorítása, különösen pedig a községben, ahol az ellenőrzés legelőbb rosszában áll. A községek ellenőrzése főképen az alispánok feladata, hogy azonban azt nem teljesítik megfelelően, annak oka, hogy kegyetlenül el vannak halmozva

központi teendővel, amelyektől csakugyan alig érnek rá az ellenőrzésre. Ezeken segíteni kell. (Helyeslés) Szólv ezután a pozsonyi kör alapszabályairól. Abból az indokból azonban, kijelentheti, amelyről az alapszabály visszatasított, ő nem utasítaná vissza. Nincs kezében az alapszabály, de ha csak ez volt az ok, ő maga ellátaná a záradékkal. (Zajos helyeslés balfelől.) Felkiáltások: Ez már beszéd! Mielőszorra biztossággal azonban csak akkor szólhatna a javaslatról, ha az a kezében volna. (Helyeslés jobbfelől.) Ami Horváth Gyula felszólalását illeti a csendőrségre vonatkozólag, konstatalnia kell, hogy ez az intézmény olyan, amelyet diskreditálni nem szabad. (Helyeslés.) Sokkal fontosabb a közegészégi állapotr vonatkozó fáma, mert tagadhatatlan abban itt van a legnagyobb baj. E baj egyik igazi oka a körorvosok számának fölőtte mérsekelt volta, aminek oka viszont a körorvosok rossz fizetésében rejlik. Addig ezen az állapoton segíteni nem lehet, míg a körorvosok helyzete nem lesz kecsgeztetőbb, biztosabb, olyan, a mely megfelel egy kvalifikált ember igényeinek. Rajta lesz, hogy segítsen ezen az állapoton is. (Élénk helyeslés.)

Elismeri, hogy a difteritisz-járvány pusztításokat visz véghöz; de még sem olyan mértékben, e mint azt Horváth Gyula tegnap elmondta. A bajnak orvoslása: a nép felvilágosítása. Hasztalan itt minden közigazgatási intézkedés. Fődolog a ragály tovább terjedésének megakadályozása, ez pedig nagy mérvű hatósági intézkedést és pénzt igényel. Első dolog, hogy a beteg gyermek az egészségestől elkülönítsék; a másik, annak a helynek az alapos fertőtlenítése, a hol a megbetegedési eset történt. A másik ragály: a trachoma. E járvány megszüntetésére a belügyminisztérium évenként nagyobb összegeket használ fel. A törvény felhatalmazza a kormányt, hogy az állam költségére utazó orvosokat rendeljen ki e járvány gyógyítására. Minthogy az erre szánt összeg megvan, utazó szemorvosokkal fogja a trachomát gyógyítani. (Általános helyeslés) A reformokra vonatkozólag igyekezni fog mihamarabb javaslatokkal előállni, s első törekvése az, hogy friss és egészséges szellemet hozzon be a közigazgatásba. (Általános, hosszantartó zajos éljenzés.)

Szűnet után szólott:

Horváth Gyula föltre értett szavait igazítja helyre. Jekelfalussyról azt mondta, hogy neki nem az a célja, hogy a kormányt informálja. Épp ezért vonta bele Hoheulohe Schillingfürst herceget.

Bethlen Gábor gr. kezdettől fogva tisztelője a belügyminiszternek. Üdvözlő már beszédjeért, a melyben a közigazgatásnak olyatén reformját helyezte kilátásba, mely megadja a reményt, hogy a közigazgatási gravamenek orvosoltatni fognak. Foglalkozni kíván a szabadelvüppárttal, a melynek egysége alatt csinálhat pozsonyi megtagadásokat, nemzeti izgatásokat nemcsak Erdélyben, hanem a délvideken is. A nemzeti aspirációkat a tuloldal chanvinizmusnak nevezi. Jókainak fél-százados irodalmi munkássága nem ugyanazon chanvinizmust tartalmazza-e?

Részletesen szól az erdélyi nemzetiségi dolgokról, az erdélyi főispánokról. Egy magyar alispán német rendeletet intézett alant hatóságához. Kijelenti, hogy ha nem lakhatik egy tiszta Magyarországon, akkor neki mindegy, akár Amerikában lakik, akár itt. Hogyan engedhette meg egy főispán, hogy megyéje területén nemzetellenes rópiratokat terjesszenek.

Nemcsak fitogtatni, de meg is kell valószítni a nemzeti politikát. Nem fogadja el a költségvetést. (Helyeslés balról.)

Babó Emil: Tekintettel arra, hogy a mai ülésen interpellációk lesznek és melyekre válasz adatik, kéri, hogy beszédjét hétfőn tartsathassa meg. (Helyeslés.)

Az interpellációk.

Csáky Albin gróf miniszter: Most áll be annak az ideje, hogy Vároday Károlynak, a múzeumi visszaélésekre vonatkozó interpellációjára, a részletek tekintetében is megadhassa a választ. Sajnálattal kénytelen konstatalni, hogy a lapok által e tekintetben közölték megfelelnek a valóságnak. Igaz, hogy az egyik segédor, mint előadó, mint becslő és mint vásárló szerepelt egy személyben.

Károlyi Gábor: Panama.

Csáky Albin gróf: De a megvásárolt

könyvet csak 47 forinttal fizették tul. Az öt ártal eladott könyv pedig többet ér, mint a mennyit megadták érte. A vizsgálat alkalmas anyagot nem talált. A megindított fogyalmi vizsgálat eredménye az, hogy sem az egyik, sem a másik tisztviselő állásában meg maradhat. A levéltárból eltűnt 13 értékes oklevél, de nem lehetett megállapítani, hogy ezek eltűntek vagy eltévedtek-e. Ez okmányokat nyitlt szekrényben tartották. Erre vonatkozólag új vizsgálatot fog elrendelni. (Helyeslés). A lapok említették, hogy a Pray kódex eltűnt, erre nézve megnyugtathatja a házat, hogy a kódex megvan. A könyvtárt kivéve különben a múzeumot teljesen rendben találta. Intézkedett a miniszter, hogy hasonló dolgok ott elő ne fordulhassanak. Külön ellenőrző bizottság kiküldése felesleges, mert ez a bizottság tényleg megvan; annak a szüksége, hogy kimutatás közöltessek a muzeumi tárgyakról, szintén felesleges

Budapest, január 14. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sűrűnyzi:

V a r a d y nem vette tudomásul a választ.

C s á k y felelt **V a j a y** interpellációjára is, kijelentve, hogy az elkeresztelési rendelet érvényben marad a polgári házasság behozataláig. **S z i v á k Imre** és **I v á n k o v i c s,** amaz vallásalap-ellenőrző bizottsági tag, ez osztálytanácsos megmaradnak állásukban, mert rátermett emberek.

V a j a y válaszolva azt mondta, hogy **C s á k y** olyan embereket választ ki, a kikkel gseffelhet a kath. ügyekben.

E l n ö k Vajayt rendreutasítja. A ház a választ tudomásul vette. A budget tárgyalását hétfőn folytatják.

Táviratok.

A fősziámszéki elnök.

Budapest, január 14. (Saját tud. táv.) A fősziámszéki elnök sokáig vitás kandidálásával végre zöldágra jutottak. A kandidálás **R a k o v s z k y István** teszi fősziámszéki elnökke s ezt már a jövő héten szankcionálni fogja a képviselőház s a főrendek is. A jelölt tudvalevőleg kezdetűl fogva **R a k o v s z k y István** volt s hogy eddig nem választatott meg, annak a főrendháza az ok, melynek egy némely ultra klikkjei azért idegenkedtek **Rakovszkytől**, mert szabadjömvés. Utoljára is azonban **Wekerle** közbelépésének sikerűlt ezeket az ellentéteket elsimitania és ma már a főrendek is akceptálják **Rakovszkyt**.

De hát akkor miért ellenzték eddig, ha ma elfogadják? Mint sok mindenre, ami ami főrendeinket illeti, ugyan ki tudna erre feleletet adni?!

Lélekkufárok.

Temesvár, január 14. (Saj. tud. táv.) A rendőség nagy lélekkufár-bandát fedezett föl, mely csupa serdűlő lányokat csábított el hazulról és szállított keletre.

A Panama-boétrány.

Páris, január 14. (Saját tud. távirata.) **Lesseps Károly** tegnap kivallotta, hogy **Reinach** 30 milliót kapott megvesztegetésekre.

Közügazdaság.

Aradi gabnaüzleti hetiszemle.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, január 14.

(S. ss) A heti üzlet a nagy hideg és a gyenge behozatal folytán némileg megszilárdult s remélhető, hogy rövid idő alatt teljesen feljendűl. Szeszgyáraink is szivesen vásárolnak, en-

nek tulajdonitható, hogy tengeri ára 10-15 krral emelkedett. Csökkenés nem várható.

Szilárdabb irányzat mellett elkelt Aradon és Uj-Aradon

B u z a 2000 métermázsa 6 frt 50 krtól 6 frt 70 kr-ig.

T e n g e r i élénk kereslet mellett 1500 mm. 3 frt 80-4 frt-ig.

Más gabonaneműek csekély behozatal mellett változatlan áron kelték el.

— **Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.** 1893. évi január 12. Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: Óreg nehéz (páronkint 400 klgron felűli sulyban) 42-43 krig. Óreg közég (páronkint 300-400 kilogramm sulyban) 42-42,5 krig. Fiatal nehéz (pkint 320 klgron felűli sulyban) 45,5-46 krig. Fiatal közég (pkint 251-320 klgr. terjedű sulyban) 44-45,5 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint (280 klgron felűli sulyban) 41-43 krig. — Közég (pkint 220-280 klgr. sulyban) 43-44 krig. — Könnyű (pkint 220 klgrig terjedű sulyban) 40-42,5 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klgron felűli sulyban) 42-48 krig. — Közég (pkint 124-260 klgron. sulyban) 41,5-42,5 krig. — Könnyű (pkint 220 klgrig terjedű sulyban) 39-41 krig. Sertéslétszám 1893. január hó 11-én volt készlet 91603 darab. 1893. január 12-én felhajtott: 1162 darab. 1883. jan. 12-én elszállított 1602 drb. 1293. jan. 13-án maradt készletben 91163 drb. — A hizottsertés üzletirányzata: változatlan.

Szszüzlet.

— Január 14. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 50,50, kicsinyben 51. — hordó nélkül, per 100 liter %, beérteve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnaüzlet.

— Az „Aradi Kőzlöny” távirati tudósításai. —
Budapest, január 14. d. u. 5 óra.

Gabona	F a j	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánsági	szilárd	7.30-7.85
	tiizavidéki	"	7.40-8.10
	pestvidéki	"	7.35-8.05
	fehérmezei	"	7.35-8.05
	bácskai	"	7.40-8.05
	észak-magyarországi	"	
Roza		lanya	6.15-6.35
Árpa	takarmány	csend.	5.10-5.40
	égetni való	"	5.50-6. . . . .
	sörfűzdei	"	6.20-7.40
Zab		lanya	5.45-5.75
Tengeri	bánsági	szilárd	4.80-4.85
	másnemű	"	4.55-4.60
Káposzta-repoze		szilárd	—
Köles		lanya	4.10-4.35
Szávághalva	tavasza	csend.	7.52-7.54
	junius 1894	"	7.44-7.46
	őszre	"	—
Tengeri	május-junius 1894	csend.	—
	szept-október 1893	"	4.70-4.72
Zab	Budapest sz. tavasza	csend.	—
	Budapest sz. őszre	"	5.46-5.48
Káposzta-repoze	aug.-szeptember 1893	csend.	11.35-11.40

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén

Budapest, 1893. január 14.

Magyar aranyárjádék 4%	114.35
Magyar aranyárjádék 5%	100.80
Magyar papírjárjádék 5%	122.
Magyar vasuti kölcsön	—
Magyar keleti vasuti államkőtvény I. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államkőtvény II. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államkőtvény III. kibocsátás	120.
Magyar földtehermentesítési kötvény	—
Magyar földtehermentesítési kötvény záradékkal	—
Temes-bánati földtehermentesítési kötvény	—
Temes-bánati földtehermentesítési kötv. záradékkal	—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	—
Magyar szállódézmaváltási kötvény	—
Magyar nyerekményorajegy-kölcsön	147.50
Tiszaszábályozási és szegedi kölcsön	139.50
Osztrák járadék papírban	98.25
Osztrák járadék ezűstben	97.75
Osztrák járadék aranyban	116.50
1860-iki államsorjegyek	148.
Osztrák-magyar bankrészvény	99.
Magyar hitelbank-részvény	364.75
Osztrák hitelintézet-részvény	317.70
Ezűst	—
Cs. és kir. arany	5.68
20 frankos arany (Napoleonpor)	9.58
Német birodalmi márka	59.20
London	120.50
20 márkás arany	11.84

Szerkesztői üzenetek.

G. L. (Arad.) Kőszönljük, hogy megszólalt. Persze, hogy jó. Legközelebb jön, addig is üdvözllet.

V. D. (A.-Kamarás.) Szivesen vettük, kérjük mások is.

M. G. (Makó.) A mai postával kapja levélünket a kérdéses ügyben. Itt is kérjük, hogy mielőbb sziveskedjék válaszolni.

K. O. (Arad.) Az Aradi Kőzlöny nem hozott arról feltétlenül dicső kritikát. Sőt elég bosszusan írt, de csak egy a sorok között, miután lapunk nem híve a goromba dorongolásnak. Hogy igazunk van, legjobban láthatja abból, hogy az érdekeit felek az igazságot kimondó passzusokat törölték kritikánkából, mikor azt reprodukálták. Lap meggy.

H. R. (Arad.) Minden délelőtt, 9-12 óra között.

Aradvárosi

Évadbérlet
104. szám.

színház.

Havibérlet
14. szám.

Vasárnap, 1893. évi január hó 15-én:

D. u. 8¹/₂ órakor, félárakkal:

Az eleven ördög.

Eredeti operette 3 felvonásban. Irta: Konti Szővege „Vic-
comte Letorieres” című francia vígjáték után.

Kezdeté 3¹/₂ órakor.

Este bérletfolyamban:

Spitzer Régi.

Eredeti életkép dalokkal, 3 felvonásban. Irta: Almási Ti-
hamér. Zenéjét összeállította: Erkel Elek.

SZEMÉLYEK:

Makai, sörgyőnk	Sz. Németh.
Záli, a felesége	Czirok R.
Eszter, a leányuk	Tárnoki G.
Szabó, tökepénzes	Szepesi.
Lóri, a felesége	Ajtayné.
Gegey, a fiuk	Bónis.
Bernstein, bérlő	Vedress.
Régi, özv. Spitzerné	Somlóné.
Weiss Mária, ispán	Gergely.
Zalai ügyvéd	Csatár.
Diamant, dalcsarnok tulajdonos	Nyilasi.

HELYÁRAK:

Kettős nagypáholy földszinten vagy első emeleten 7 frt — Páholy földszinten vagy első emeleten 4 frt 50 kr. — Kettős nagypáholy második emeleten 5 frt. — Páholy második emeleten 3 frt. — Tamlászék (földszinten) 1. és 2-ik sorban 1 frt 20 kr. — Tamlászék (földszinten) 3, 4, 5. és 6-ik sorban 1 frt. — Tamlászék (földszinten) 7, 8, 9, 10. és 11-ik sorban 80 kr. — Első emeleten 1-ső sorban 1 frt 20 kr. — Első emeleten 2. és 3-ik sorban 1 frt. — Első emeleten 4, 5. és 6-ik sorban 70 kr. — Második emeleten 1-ső sorban 80 kr. — Második emeleten 2. és 3-ik sorban 60 kr. — Második emeleten 4. és 5-ik sorban 50 kr. — Harmadik emeleten 1-ső sor közpén 50 kr. — Harmadik emeleten közpén többi sor és eldalt minden sor 40 kr. — Karzatülés közpén 30 kr. — Karzatülés oldalt 20 kr.

Kezdeté 7 órakor.

Holnap hétfőn:

Romeo és Julia

Shakespeare tragédiája.

Idegenek névsora Aradon.

— Január 14. —

Febér Kereszt szálloda: Kraul J. magánzó, Temesvár. Hubert testvérek magánzók, Mraiszák. Feld Zeigmond magánzó, Tizza-Apáti. Redy Pál magánzó, Tizza-Apáti. Edelstein Ignác magánzó, Tizza-Apáti. Epstein H. magánzó, Tizza-Apáti. Bekros András színész, Kolozsvár. Schiller Lajos színész, Kolozsvár. Mánási Nándor országgyűlési képviselő, Budapest. Szederkényi Odón országgyűlési képviselő, Budapest.

Három Király szálloda: Zachariás Árpád jegyző, N-íratos. Petrovits Szvetozár lelkész, N.-Szt.-Miklós. Faragó János hirdokos, Kovácsbáza.

KIS LOTTO.

Bécsi:

41, 80, 47, 33, 55.

Temesvári:

73, 26, 32, 77, 9.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

DÜRR TESTVÉREK

fűszer-, csemege-, thea-, rum- és ásványviz kereskedése
Aradon, fő-ut 2. sz. az „arany szarvashoz.”

A városházával szemben.

Bátorkodunk a nagyérd. közönséget értesíteni, miszerint üzletünket mindennemű friss árukkal, u. m.:

czukor, kávé, thea, rum, theasütemények,

mindennemű **hufélék, különböző sajtok, friss hering, angolna, füstölt és páczolt hering, Kühler Sprotten, ajoka, sardinia, ajoka olajban, mindennemű bel- és külföldi**

liqueur, cognac, bor és pezsgők,

friss jaffa és vörös bélű narancs, bozeni befőttök, olaj bogycok stb.

raktárunkba beszereztük. Továbbá ajánljuk

Atzél Péter-féle paradicsom-befőttjeit,

friss szállított kárpáti vaját,

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve maradunk kiváló tisztelettel

DÜRR TESTVÉREK,

a városházával szemben.

17 5—

Árjegyzéket bárkinek bérmentve küldünk.

Egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik.

Borostyán olaj és spiritus-lack minden színben.

MARX és FEJÉR

fűszer-, csemege-, thea-, rum- és ásványvizkereskedése
templom-utca I. szám, ARADON, a „fehér kutyához”

A közelgő téli idény beálltával van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives figyelmét a következő friss és most érkezett jó minőségű árucikkekre föl hívni:

Valódi londoni jamaikai, ananasz, kuba és demarara rum. — Legfinomabb orosz susong, karaván, fekete és sárga mandarin, narancs, Moning, Pecco virág, kaisov, Viktoria és Császár keverék thea.

Friss györi, bécsi és angol thea kenyér.

Különféle, finom szalon-, selyem-, csokolád és karamel cukorkák. — Mindennemű déli gyümölcsök cukrozva és anélkül. — Friss datolya, mallaga, héjas mandola, mogyoró, brünella, szultán, fűzér- és hordó füge.

Kül- és Belföldi pezsgő-borok.

Ménesi, magyarádi, szomorodni, tokai aszu, világosi rózsza, malaga, sherri, madeira, muscatlunel, erdélyi rizling, leánka, szalma bor, ruszti aszu.

Csemege borok. — Magyar- és francia cognacok. — Különféle igen finom likörök.

Emenvölgyi, trapista, kárpáthi, gróji, gorgonzola, pármái, strachino, imperiál, romadur, reitenau, hagenbergi, csemege sajtok. — Kassai, prágai, szebeni sódar nyersen és főve. — Bécsújhelyi bilitzi, gothai és frankfurti husneműek.

Debreczeni oldalos abált és paprikás szalona.

Páczolt tengeri halak olajos és sós, ajókák, halikra orosz és elbai, angolna, oroszka, rák, borsika, füstölt és sós háringek. — Mindennemű fűszer áruk, kitűnő minőségű kávék, csokoládék, friss stokerai lencse és borsó, aszalt szilva, csurgatott méz, tiszta házi kezelésű szilva iz, uri gomba, tojásos tarhonya. Znaimi ugorka és saláta, francia és magyar mustár, borsó, gomba, bab és spárga Conserv.

Gazdasági cikkek u. m.: kocsikenőcs, gépolaj, császárolaj, petrolium, Vazelin bőrszir, nyeregszappan, fluid. bőrlak és szivacsok.

Fertőtlenítő szerekből: klormész, karbolpor, creolin, naftalin, karoolsav, zöldgálicz, nafto carbol, sublimat szappan.

Friss töltésű ásvány-, gyógy- és savanyúvizek.

Rendkívül előnyös árak; a legjobb árú és pontos kiszolgálás.

Árjegyzéket bárkinek bérmentve küldünk.

874. 10—

H. Nestle-féle gyermekliszt. Liebig-féle hús kivonat.

Küfferle-féle csokoládé és cacao por raktára.

A magyar-francia cognac-gyár raktára.

Uj-Aradi uradalmi sörfőzőház márcziusi hordó és palaczkzsör
kizárólagos főraktára
DRATSAY LAJOS

ARADON,

Szabadság-tér 19. szám, és Forray-utca sarkán.

Ajánlom a t. cz. magánfogyasztók és továbbárusítóknak legjobb hírű kiviteli
palaczk és márcziusi hordó**S ö r e i m e t** 1003 5—10naponta friss fejtésben, a legkedvezményesebb ár és feltételek mellett.
Ugyszintén „Pasteur“-féle módszer szerint főzött kiviteli palaczk-sört két havi tartósági
jótállás mellett.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és díjmentesen küldetnek.

ALAPITTATOTT 1783-ban.

ALAPITTATOTT 1783-ban.

Vendéglősök és korcsmárosok figyelmébe!

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és művegtani laboratoriuma

Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánkozik minden bárhol és bárki
által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésé-
sére, s készletben tart következő megbízható ha-
tású szereket:**Chinin-cukor és Chinin csokoládé** gyermekeknek
ható hidegtelelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és
természetvizsgálók pályadíjjal koszorúztak. Mind az öt
világban el van terjedve. Egy darab 6 kr.**Misera-cseppek** dr. Häger javított receptje
szerint, legmegbízhatóbb szer
hidegtelelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.**Circassian** Biztos hatású és ártalmatlan szer.
ből összeállított hajfestőszer — Egy
üveg 1 frt 40 kr.**Dr. Brnatzik fogcseppje** Bármely fogfájást azonnal
megszüntet. 1 üveg 35 kr.
A Rozsnyay-féle**Serail-arczkenőcs.** Az arcon mutatkozó
szepők, pattanások és
májfoltok elűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőr-
szépit hatásában minden más szert felülmul. Egy kis
tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.**Anosmin.** A lábizzadás és feltörés ellen biztosan
használható. Egy üveg 50 kr.**Valóditokaji bor** Kitűnő minőségűek, dr. Szabó Gyulá-
világhírű pincéjéből. Ára 1 üveg
nek 8 és frt.**Ménési aszúbor** Egy 35 centli üveg 1 frt 50**Chinabor** 2% Chinatartalommal. Egy 30 centli-
teres üveg 1 frt.**Vasas Chinabor** 2% Chinin- és vasoxydtartalommal
Egy 30 centli üveg 1 frt.**Pepsinbor** 2.5% tartalommal. Egy 20 centliliteres
üveg 1 frt.**Üvegmaró tinta.** Egy üveg 1 frt.**Salon-bengáli tüzek.** Füst és szag nélkül, vörös
fehér és sárga színben. Egy kl
2 frt.**Magnesium fáklyák.** 150 normal gyertya-
fénnyel. Hat perczig
égő, 1 drb 60 kr. 12 perczig égő, 1 drb 1 frt 10 kr.
24 perczig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.**Iroda tintapor.** (Fekete vagy violaszinben) 1
adag ¼ literre 10 kr.**Dr. Kepes fagybalsama** A megfagyott keset vagy
lábát 3—4 nap alatt bizto-
san meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.**Lang rheuma ellenes szer.** Mindenféle
ből eredt rheumás és osztonfájdalmak ellen igen híres
és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.**Dr. Kelen köhögés elleni pora** mely mindenféle kö-
högést biztosan gyó-
gyit. Ára 40 kr.Mindezen gyógyszerek — a pakolási csekély költségek
hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek.Ugyancsak ezen gyógyszertárban minden vegyvizsgá-
tatra megbízásunk elfogadtatnak és lelkiismeretesen taljo
ittetnek. 16—**Hirdetmény.**Folyó évi január hó 1-ével életbe léptetett új
vasuti üzletszabályzat 56. §-ának 3. pontja értel-
mében a t. cz. szállító közönség ezennel értesítte-
tik, miszerint a m. kir. államvasutak és az általa
kezelt helyi érdekű vasutak összes állomásain a
gyors és teherárak felvételére és kiadására a hi-
vatalos órák következőleg állapítottak meg:**Raktárak:**a) Április 1-től szeptember 30-ig reggeli 7
órától déli 12 óráig és délután 1 óra 30 percztől
esti 6 óráig.b) Október 1-étől márczius 31-ig reggeli 8
órától déli 12 óráig és délután 1 óra 30 percztől
esti 6 óráig.**Pénztárak:**Télen nyáron egyaránt reggeli 8 órától déli
12 óráig és délután 2 órától este 6 óráig.Jegyzet: Vasár- és ünnepnapokon teherárak
felvétele és kiadása szünetel, míg „gyors“ árak
reggel 9 órától déli 12 óráig felvételnek és ki-
adatnak.**Az üzletvezetőség.**

21943 | 892.

984 3—3

Felhívás.A nagyméltóságú m. kir. pénzügy-
minisztériumnak az 1893., 1894. és 1895-
évekre való érvénnyel kivetendő III. oszt.
kereseti adó, 1893. évre kivetendő IV.
oszt. kereseti adó, tőke kamat és járadék
adó, nyilvános számadásra kötelezett vál-
lalatok adója és ingatlan birtok után ki-
vetendő általános jövedelmi pótdadó kive-
tése tárgyában kelt 78.806/92. számú
rendelete nyomán felhívjuk Arad szab.
kir. város közönségét, hogy:1.) A III. osztályu kereseti adóhze-
tésre kötelezett iparüzők, kereskedők,
vállalkozók, szellemi vagy bármi más,
előre nem tudható jövedelmű haszonhajtó
oglalkozást üzök, minden üzlet, vagy
vállalat után külön-külön kereseti adó-
vallomásaikat, az ipar, üzlet, vállalat vagy
foglalkozásnál alkalmazott segédek, se-
gédmunkások és egyéb alkalmazottak
név- és fizetési jegyzékével együtt legké-
sőbb 1893. évi január 20-ig,2) Az évi vagy havi fizetéssel alkal-
mazott és IV. osztályu kereseti adóköte-
les, magántisztviselők, hivatalnokok és
általában havi 40 frtnál nagyobb fizetést,
nyug- vagy kegydíjat huzó ipari, intézeti
vagy üzleti alkalmazottak, a fizetést ki-
szolgáltató fél, pénztár, üzlet vagy vállalat,
illetve ezek tulajdonosának ellenjegyzésével
ellátott kereseti adóvallomásaikat
legkésőbb 1893. január 20-ig,3) Tőkekamat vagy évjáradékot él-
vezők, kamat és járadékadó vallomásain-
kat legkésőbb 1893. évi január hó
15-ig,4) Ingatlan birtokosok az ingatlanra
bekebelezett adóssági kamatokra vonat-
kozó tehervallomásaikat legkésőbb 1893-
évi január hó 31-ig, legjobb tudomásuk
szerint a városi adóügyosztálynál annál
inkább beadják, mert adójuk különbben
hivatalból szerzendett adatok alapján fog
megállapítani.Értesítjük egyszersmint Arad szab.
kir. város közönségét, hogy az adóköte-
les jövedelmi források eltitkolása, vala-
mint valótlan adatoknak a kincstár meg-
rövidítése iránti szándékból való bemon-
dása jövedeki kihágást képez, melynek
birsága az eltitkolt összeg 8-szorossáig
terjedhet.

Arad, 1892. december 12-én.

A városi tanács.**PANKER VICTOR**

épület és műlakatos

ARADON, Akác-utca 1-ső szám.

Üzletáthelyezés!

Alulírott a nagy érdemű közönséget tisztelettel értesíteni báterkodom, hogy

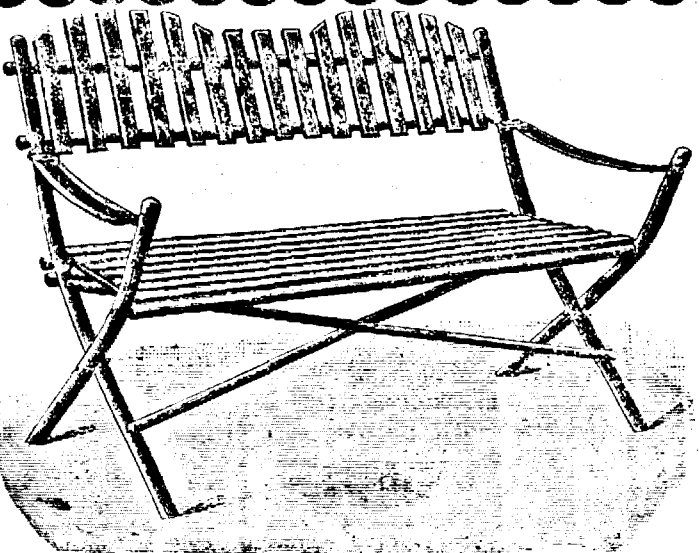
épület- és műlakatos műhelyemet

Akác-utca 1-ső sz. alatti saját házamba helyeztem át.

Együttal van szerencsém jól felszerelt és berendezett műhelyemet, úgy jó és jutá-
nyos munka mint pontos és gyors kiszolgálat tekintetében
különösen is ajánlanom.Elvállalok minden szakmabeli munkát, nevezetesen: **ablak és ajtó-vasalá-
sokat; takaréktűzhelyek, sir- és folyosókorlátok** készítését,
melyekről a legújabb minták szerint, természetes nagyságu rajzokkal is szolgálok;
továbbá **vasajtókat és ablakokat, hullámredőnyöket, portale-
vasalásokat ponyvagépezettel együtt.** Javitások és tatarozások pon-
tosan, gyorsan és a legjutányosabban fogantatosittatnak. Különösen figyelembe
ajánlom azon **előnyt**, melyet vasablakok készítésénél nyújthatok azáltal, hogy a fel-
emelt vasárak mellett is képes vagyok ezeket **kilogrammonként 27 1/2-krért**
készíteni. Végezetül megjegyzem, hogy minden nagyobb megrendelésnél **árended-
ménynyel** is szolgálok.A nagyérdemű közönség becses pártfogását és minél számosabb megrendeléseit
kérve, maradtam kiváló tisztelettel**PANKER VICTOR**

épület és műlakatos, Akác-utca 1. szám.

998 5—*

Kertiszékek, padok

és egyéb

finomabb butor,

tölgy- és bükkfa-parquetták,
sétabotok

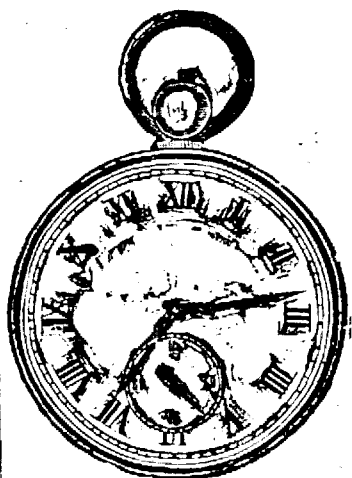
18 4-*

a borosjenői faiparszövetkezet gyárából.

Megtekinthetők és részletekben is megvehetők az aradi és csanádi egyesült vasutaknak **Andrássy-tér 20 sz. (Arena-épület)** alatti mintaraktárában. — Nagyobb megrendelések **jelentékenyen leszállított áron** ugyanott, vagy közvetlenül a borosjenői gyárban eszközölhetők.

BOROSJENŐI FAIPARSZÖVETKEZET.

Szabott ár!

Szigoru pontosság!

HIRDETMÉNY.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **Aradon, Hunyady-utca 3. sz. a. egy a mostani kornak megfelelő**

mű-órás műhelyt nyitottam.

Több évi tapasztalataim e szakban bel- és külföldön, ugyszintén gyakorlatom által egy legnagyobb schweiz óragyárban azon kedvező helyzetben vagyok mindennemű órákat, ugyszintén

cronometr és percz repetitio órákat,
a legjobban és legpontosabban elkészíteni.

Egy próbarendelés által biztos vagyok, hogy a n. é. közönség becses pártfogását ki fogom érdemelni.

Kiváló tisztelettel

Schnitzer M. és Társa

cronometer órás.

Finom mechenikai tárgyak rajz szerint legjobban és legpontosabban
1004 5-5 elkészíttetnek.

1020—1892 gazd. sz.

13 3-3

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a part-utcától a választó-utczáig terjedő védőtársnak 1893. évi janur hó 1-jétől egy vagy több évre kaszálól leendő bérbeadása iránt folyó évi január hó 30-án d. e. 10 órakor arverést tart.

Kikiáltási-ár évi 40 frnyi haszonbér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverést megelőzőleg nyujtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek, a gazdasági tanácsnoknál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeének 1892. évi december 27-én tartott üléséből.

Lócs Rezső,
aljegyző.

84 | 893.

32 3-3

Hirdetmény.

Tekintve, hogy a város területén egy veszett kutya kóborolt, annak folytán az 1888. évi VII. t.-cz. foganatosítására kibocsájtott. 40000 | 888. sz. magas miniszteri rendelet 188. §-a alapján az egész városterületen a kutyák kötve tartását, vagy szájkosárral ellátva porázon vezetését mult év december 30-ától f. évi február hó 7-ig terjedő 40 napra elrendelem.

Erről a lakosságot azzal értesitem, hogy a szájkosár nélkül elfogott kutyák, ha adójeggyel vannak is ellátva, ki nem adatnak, a gyeptéren megsemmisíttetni és a tulajdonosok pénzbüntetéssel büntettetni fognak.

Aradon, 1893. január hó 5-én.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

KÁRPITOS ÉS DÍSZITŐ

STEIGERWALD A.

BÚTORGYÁROS ARADON.

BÚTORRAKTÁR:

ANDRÁSSY-TÉR 17. SZÁM.

BÚTORGYÁR:

P. VÁLASZTÓ-UTCZA 32. SZ.

892. 7-7.

Ajánlom dúsan felszerelt raktáromat

szalon, ebédlő és hálószobákból,

úgyzintén a legizlésteljesebb

kárpitos bútoraimat,

különösen a **minden versenyt kizáró** úgy **hazai,** mint **amerikai dió** és **tölgyfából** készült bútoraimat.

Elfogadok mindennemű megrendelést teljes lakberendezésekre

minden stylü kivitelben

előnyös feltételek és olcsó árak mellett.

— Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. —

Csak 3 forint

a legszebb és legzöltszerűbb

alkalmi ajándék.

(Emlék az elhunytakról.)

Alapítva

1873-ban.

Arczképek életnagyságban

bármely beküldött fénykép után. Előleg 1 frt. Szállítási idő 10 nap. A hü hasonlatért kezesesség vállaltatik. A fénykép sértetlen marad. Karácsonyi ajándéku szánt megrendelések előbb küldendők be.

BODASCHER SIEGFRIED,

jutalomdíjazott műterme Bécs, II. Grosse-Pfargasse 6
726 9-10

Országszerte hírneves párisi különlegességek bazáromban

a farsangi idény alatt Olaszországból naponta a legnemesebb élő virágok érkeznek, u. m. többféle

rózsák, szegfűk, gyöngyvirág, ibolya stb.

melyekből rég elismert finom izléssel remek

mennyasszonyi csokrokat

koszorusleány és színházi csokrokat és koszorukat

2 frttól kezdve, ugyszintén váll- és fejcsokrokat 50 krtól kezdve a nagyérdemű közönség rendeléseit a leggyorsabban teljesítve készítik.

25 3—x

Mély tisztelettel

WERSCHITZ K.

Andrássy-tér 20. szám, Arena-épület udvarában, a kapuval szemben.

Andrássy-tér 20 sz.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy fiamat, ki a helybeli piacon 34 év óta fennálló Müller József cégű mű- és képfestő üzletében huzamosabb ideig tevékenyen részt vett, és szakismereteit a kül- és belföld nagyobb városaiban, mint Bpest, Bécs, Páris, Berlin, Hamburg stb. gyarapította, kinek segítségével üzletemet a mai kor igényeinek megfelelő teljesen felszerelt vegyészeti tisztító intézettel bővíttem ki, — cégértársamul fogadtam s ezután üzletünk

MÜLLER J. és FIA

mű-selyemfestő és vegyészeti tisztító intézete

Fő-üzlet: Andrássy-tér 20. sz. Fiók-üzlet: Asztalos Sándor-utca 4. sz.

ozim alatt tovább folytatni fogjuk s elfogadunk

vegyileg való tisztítás végett:

mindennemű férfi-, női és gyermekruhákat a legdusabb tisztítással minden bontás nélkül; egyenruhákat, ball betépköket, keztyűket, prémezeteket, selyem himzéseket, asztal és ágyterítőket, szőnyegeket stb.

festés végett:

bármilynemű selyem, gyapot vagy karton sövet, ruhákat, köpenyegeket, butorszőveteket, selyem- és czérna keztyűket, harisnyákat, fakult ujszőveteket, továbbá férfi-öltönyök elfejtetlenül eredeti színökre felfestetek.

Ablakfüggönyök, úgy tisztítás, mint bármily divatos színre való megfestés végett.

Jótállás mellett, hogy az általunk tisztított ruhákból régi foltok soha ki nem ütnek s úgy színik mint fagonból legkevesebbet sem veszítenek.

Raktárunkon készletben tartunk saját készítményű festet kartonokat, vásznezakat, Molinosokat gépész-öltönyöknek stb.

A nagy közönség szíves bizalmát mint eddig továbbra is kérve

1002 5—10

tisztelettel;

Müller J. és Fia.

Asztalos Sándor-utca 4. sz.

COGNAC DE BOURGOGNE

C. DUVERGEY-TABOUREAU-tól Meursaultban, (Cote d'or) Franciaország.

Főraktár a magyar királyság részére

DIETRICH és GOTTSCHLIG uraknál
BUDAPESTEN.

Központi iroda és megrendelési hely: IV., régi posta-utca 10. szám alatt.

A nagyban eladás részére átviteli raktár:

DIETRICH és GOTTSCHLIG URAK

átviteli pinczéiből: Kőbánya, X. kerület, füzér-utca 30. sz.

Elszállítás rekeszekben 12 nagy vagy 12 kis palaczk tartalmammal. Arak Kőbányáról szabad rekesz és csomagolás mellett:

Rekeszenként 12 nagy palaczkkal:

1879-es Burgundi Cognac rekeszenként	frt 58.—	rekeszenként	frt 29.—
*** Burgundi Cognac rekeszenként	frt 46.—	rekeszenként	frt 23.—
** Burgundi Cognac rekeszenként	frt 34.—	rekeszenként	frt 17.—
* Burgundi Cognac rekeszenként	frt 22.—	rekeszenként	frt 11.—

12 kis palaczkkal:

DIETRICH és GOTTSCHLIG urak

osztr. csász. és magy. kir. udvari thea és rum raktáraikban
BUDAPESTEN.

IV. Váci-utca 18. sz., a. a korona kávéház átellenében;

IV. Kigyó-tér, Teleky-féle palota;

IV. Andrássy-ut 23. szám, az opera átellenében.

1006 5—6

1879-es Burgundi Cognac nagy palaczk	frt 5,—	kis palaczk	frt 2.50
*** Burgundi Cognac nagy palaczk	frt 4,—	kis palaczk	frt 2.—
** Burgundi Cognac nagy palaczk	frt 3,—	kis palaczk	frt 1.50
* Burgundi Cognac nagy palaczk	frt 2,—	kis palaczk	frt 1.—

Elhizás

és a belső szervek elzsírosodása

nehéz lélegzvétellel, vérkeringési akadálytal, szívgyöngösséggel együtt, különös életrendi szabályok követése nélkül is gyógyítható a

REDUKCIÓ-LABDACSONK

használatával, rendeli Schindler Barnay dr. cs. tanácsos, fürdőorvos Marienbadban és készítik a marienbadi „Adler“-hez czimzett gyógyszerárban. Kapható minden gyógyszerárban.

Egy doboz ára 2 frt Vidéki megrendelések 2 frt 20 kr. előleges beküldése mellett bérmentve vagy utánvétellel küldetnek.

KAPHATÓ:

RING LAJOS

„Angyalhoz“ czimzett gyógyszerárban Aradon, 11 1—12 Asztalos Sándor-utca 1. sz.

1026 | 892. gazd. sz.

14 3—3

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Gája külvárosban fekvő és a rét, kovács és szerb utcák által határolt 962 □-ölyni üres házteleknek örök ároni eladása iránt folyó évi január hó 30-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár □-ölenként 60 kr.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeének 1892. évi november hó 27-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső,
aljegyző.

Alkalmi ajándékok!

Megszűnt

minden verseny!

Olcsóbb

mint bármely

végeladás,

982 7—10 de csakis

Kilényi R. és Társa

7, 14 és 30 kros

BAZÁRJÁBAN

a színházépületben

(a 13 vértanu-szoborral szemben) hol mindennemű alkalmi hasznos és czélszerű

tárgyakat

bámulatos olcsó árban árusítatnak.

Gyermekjáték nagy választékban.

Esternyők, utazó bőröndök, pénz-, dohány- és szivartárcák.

Férfidivat-árak, nyakkendők, keztyűk alsó téli ngek, harisnyák, kalapok, sapkák.

Divatáruház **Deutsch Testvérek** Divatáruház

ARADON, Szabadság.tér.

B a l i s a i s o n r a :

Selymek. Gazirök,
Crepp de chin, Stanley, csipkék,
szalagok.

Belépők

legnagyobb választékban. Elismert olcsó szabott árak.

Divatáruház **Deutsch Testvérek** Divatáruház

ARAD.

Bevásárlási raktár: **Bécs, Azienda-udvar.**

Bécs: Goldschmiedgasse.
Bécs: Bauermarkt.
Lugos.

Temesvár: Központi áruház.
Temesvár: Józsefváros.
Temesvár: Gyárvaros.

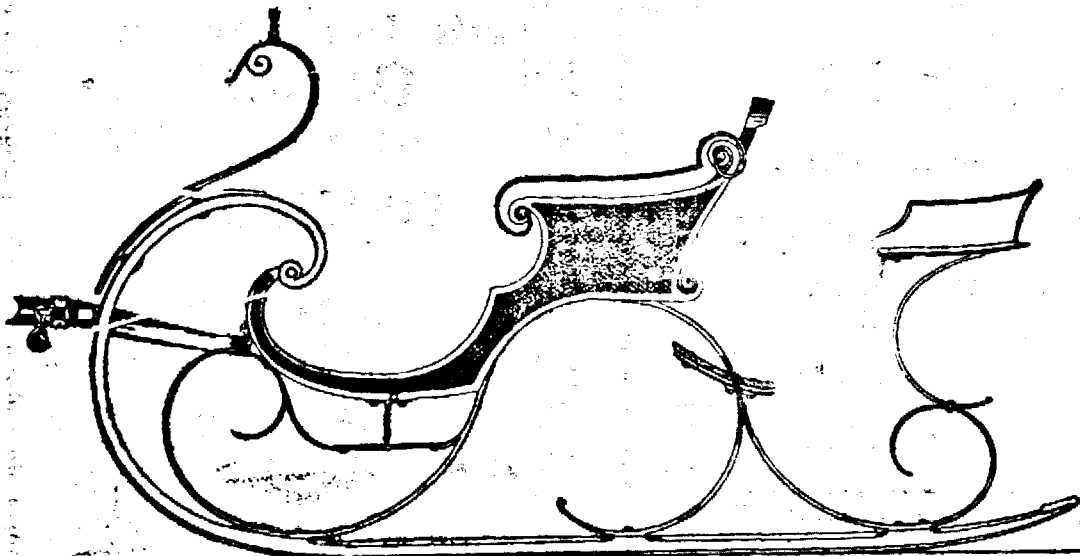
Detta.
Karánsebes.
Fehértemplom.

VARGA TESTVÉREK

kocsigyártó üzlete és nagy kocsiraktára

ARADON, Fő. ut 11. szám.

Ajánljuk a legdivatosabb **szánokat** és a raktáron levő csinos kiállítású kész kocsijainkat jutányos árak mellett. 967 10—*

Uj megrendelések a legpontosabb kivitelben és a legrövidebb idő alatt eszközöltetnek, nemkülönben elfogadunk mindenféle kocsijavításokat, u. m. **bognár, kovács, fényező és nyerges munkákat.**

Használt kocsik becseréltetnek.

Csomagolás a legolcsóbban számittatik.

4254 | 893. sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Mult év december hó 31-én közölt azon intézkedést, mely szerint a budapesti összes pályaudvarok egymásközi forgalmában az áru felvétel beszünttetett, f. hó 11-étől kezdődő hatállyal oda módosítjuk, hogy a helybeli pályaudvarok közt történő szállításból további intézkedésig még csak a Budapest nyugati pályaudvarra szóló feladás záratik ki; míg a többi helybeli forgalom korlátozás alá nem esik. Budapest, 1893. január 10-én.

Az igazgatóság.

Minek Kugler?

Itt van Beck!!

(a színház-épületben.)

Czukrászda

Aradváros elsőrendű és fővárosi színvonalu, legdusabban felszerelt

sütemény- és czukorka-üzlete,

a melyben rendkívül nagy választékban kapható minden egyes czukorka-czikk, legfinomabb csokoládé, déli gyümölcs, szép és jó torták, sütemények stb. feltűnő olcsó árak mellett ellmért jó minőségben.

Nagy raktára bécsi és győri theasüteményeknek, (kilója 1 frt 20 krtól feljebb), továbbá igen szép és izléses bonbonlerék, mindenféle befőtt, szultánkenyér, stb. nagy választékban.

A legkülönbözőbb különlegességek és ajándékok dus raktára. Csomagok, u. m.: boseni déli-gyümölcsök, üdítő, pezsgő lemondó, bonbon stb. Legizlésesebb és tegizletesebb színházi czukorkák és selyembonbonok csinos dobozokban. Csomagonként 10, 20 és 30 krért.

A híres kölhűgés elleni török méz csomagokban, darabja 1 kr.

Kiváló tisztelettel

BECK ALAJOS,

a színház főbejárata mellett.

A czukrászda a színházi előadás utánig nyitva áll. 948 10—10.